

MIR PODPISAN.

V soboto, dne 28. junija je bila končno podpisana mirovna pogodba v Versailles. To je formalno zaključilo svetovno vojsko, ki je trajala 37 dni manj kakor 5 let. Ta dan je bil tudi petletnica umora nadvojvode Franca Ferdinanda. Ceremonija podpisovanja je trajala samo 49 minut. Predsednik Clemenceau je otvoril zborovanje ob 3:10 pop. Najprej so podpisali Nemci, katere sta zastopala Dr. H. Mueller in J. Bell. Za tem so podpisali zastopniki zaveznikov. Nemei so se čutili izžaljene, ker so morali oditi iz dvorane pri posebnem izhodu, kar jih je ločilo od zaveznikov.

Po končani ceremoniji so odšli Clemenceau, Wilson in Lloyd George na teraso v ozadju palače, kjer jih je pozdravila velikanška množica ljudstva ter jim priredila živahne ovacije.

WILSON SE VRAČA.

Predsednik Wilson je odpotoval iz Pariza v soboto zvečer in se ukrcal na ladjo George Washington v Brestu, odkoder je odplul v nedeljo.

TURKOM SE SVETUJE, DA ZAPUSTE PARIZ.

Pariz, 29. junija. — Velika četvorica namerava sporočiti turškim delegatom, naj se vrnejo domov, ker zavezniki nikakor ne morejo misliti na sporazum z njihovimi zahtevami, ker je to absolutno nemogoče.

NEMSKO ČASOPISJE ŽALUJE.

Berolin, 29. junija. — Nekateri časopisi v tem mestu so prinesli novico o podpisu miru s črnim okvirjem. Izražajo žalost nad ponižanjem Nemčije in obsojajo za veznike. Tagesszeitung piše med drugim: Clemenceau, Lloyd George in Wilson so pokazali zmajeve zobe večnega sovražstva. — Nekateri časopisi celo oznanjajo maščevanje.

DVA UBITA OB SPOPADU FRANCOZOV IN AMERIKANČEV.

Brest, 30. junija. — Med Amerikanci in Francozi je prišlo do spopada in pri tem sta bila ubita dva civilista ter 5 amerikalških vojakov ranjenih. Vzrok temu je baje dal neki amerikalški častnik, ki je v pijanosti poteptal francosko zastavo, za kar so ga napadli Francozi. Amerikanci so mu hoteli pomagati in tako se je razvil tepež. Sedaj je zopet mir.

BOLJŠEVIKI POMORILI TIŠOČE V SIBIRIJI.

Konzul pripoveduje o groznih činih boljševisikov, ki so se odkrila ob koncu zime.

John A. Ambry, amerikalški konzul v mestu Omsk, ki je glavno mesto Kolčakovke vlade, se je vrnil v New York ter pripoveduje uradne vesti, kaj se godi v Sibiriji in vzhodni Rusiji. On pravi, da je nemogoče popisati gro-

zoto boljševiske vlade, ki se sploh ne da primerjati v zgodovini človeštva. Boljševizem sta vsilila ljudstvu Lenin in Tpotzky in konzul ima v rokah dokaze in slike, s katerim lahko dokaže vsako svojo trditve. Slike je vzel sam ali pa zanesljivi častniki rubečega križa. Navedel je slučaj mesta Ufa, katerega so zasedli boljševiski ter brez vsakega dokaza ali sodbe pomorili vse, ki se niso strinjali z idejami boljševisma. Izgnali so može, žene in otroke v hosto, kjer so jih pretepli do smrti ali pa postrelili. Spomladi pa, ko je začel sneg kopneti, so se pokazala trupla umorjenih. Cila boljševiska banda je sestavljena iz hudodelcev, lenuhov in enake golazni in lahko si mislimo, kaj so vse zmožni. Konzul bo podal svoje uradno poročilo v Washingtonu.

PROHIBICIJA UVELJAVLJENA.

Postava prohibicije opojnih pijač od 21. novembra 1918 je stopila v veljavo o polnoči, dne 30. junija. Salooni so večinoma ostali odprti, ki prodajajo pivo z 24% alkohola v sebi. Tudi lahka vina se bodo prodajala, kakor se sploh no misli.

ZAROTA PROTI SRBSKEMU REGENTU.

New York, 30. junija. — Evening Sun je prinesel poročilo, da so v Zagrebu prišli na sled zaroti zoper regenta Aleksandra, katerega so nameravali zarotniki umoriti ter izklicati republiko. Bili so aretirani. Koliko je resnice na tem ni znano.

PRIPRAVE ZA 4. JULIJA.

V New Yorku se pridno pripravljajo za velike izvanredne slavnosti 4. julija, ki se bodo vršile v City College v proslavo zmage.

VELIK POTRES V SEVERNI ITALIJI.

Iz Londona se poroča, da je bil pretečeno nedeljo velik potres v severni Italiji in še ni pojenjal. Poročila pravijo, da je okrog 300 ljudi mrtvih in veliko ranjenih. Nad 1000 poslopj je razrušenih in veliko zgodovinskih stavb uničenih.

VELIKANSKI SPREJEM WILSONU.

Washington, 1. julija. — Za sprejem Wilsona pripravljajo poseben odbor velike načrte za slavnosti v New Yorku. Vprašali bodo predsednika glede njegovih planov predno bodo objavili natančen program. Atlantska mornarica mu bo šla naproti ter ga spremlja v pristanišče.

ANGLEŠKI ZRAKOPLOV NA POTI V AMERIKO.

Iz Londona je prišlo sporočilo, da je odplul zrakoplov R-34 iz Edinburga v sredo zjutraj ob 6:15. Namenjen je naravnost čez Atlantik ter ga pričakujejo v Mineoli v petek zvečer. Zrakoplov je dobro založen z vsemi potrebnimi in poveljnik je prepričan, da mu ne more škodovati nevihta, ker je prestal dobro preizkušnjo na poti v Nemčijo. Čez Atlantik nameravajo leteti v 70 do 80 urah.

LANSING SE VRNE V ŠTIRINAJSTIH DNEH.

Pariz, 1. julija. — Novica, da odpotuje tajnik Lansing iz Francije v dveh tednih je vse jako iznenadila. Kaj je temu vzrok, ni jasno, pač pa mislijo, da ima nujno delo v Washingtonu. Tako bo dete odšla iz mirovne konference

RAZPIS DRŽAVNEGA POSOJILA.

Ministerstvo za finance v Belgradu je razpisalo dvesto milijonov državnih posojil. Podpis sprejema podružnica ljubljanske kreditne banke.

GLOBOKO PRI BREŽICAH.

V noči od 17. na 18. maja je obiskala ciganska roparska družba dva tukajšnja posestnika. Najprej je vlomila tolpa pri pos. Mariji Godler in odnesla vso obleko in drugih stvari v vrednosti 6000 K. Ko so se na to še nasrkali poguma v njeni kleti, kjer so izpili približno 20 litrov vina, so napadli hišo velepos. Franca Gregoreviča. Medtem, ko so roparji z močnimi drogoma trgali omrežje z okna, je domači pes z lajanjem zbudil gospodarja, ki je spal z yso družino na drugem koncu poslojpa. Skozi okno spalnice je začel Gregorevič klicati na pomoč hlapce, ki so spali v bližnjem hlevu. Roparji na uvidevši, da so opazeni, so začeli hitreje izvrševati svoj posel. Metali so kamenje v hišo in spreljali. Na pomoč prihiteli hlapci so napodili s strelji. Naskočili so večna vrata in jih z drogi zdrobili. Gregorevič je bil v veliki nevarnosti, ker je bil razen 4 otrok, žene in dveh uslužbenk sam v hiši in imel za obrambo — popolnoma nepripravljen za tak obisk — samo lovsko puško in tri patrone na razpolago. Slo je za življenje ali smrt. Kljub temu ni zgubil poguma. Ko je opazil, da so roparji v lomili večna vrata, je mirno čakal pri istih in ko je hotel ropar skozi odprtino priti v vežo, je Gregorevič ustrelil in zadel vlomilca v prsi tako, da se je ta zvrnil mrtvev na tla. Ko so roparji videli, da je eden mrtvev in da se začel bližati sosedje, katere so hlapci zbudili, so hoteli maščevati padlega tovariša in streljali v spalnico, vendar niso nikogar zadeli. Hoteli so vzeti mrtvega roparja s seboj in ga nesli približno 50 korakov. A bilo je prepozno, morali so ga pustiti in zbežati. — Mrtvi ropar je imel pri sebi domovnico. Imenuje se Gjuro Kriz, cigan, rojen 1894, pristojen v o-

krju Zlatar na Hrvaškem. Soudeležena je bila na tem ropu gotovo "Zlatica" umorjenega, v kateri družbi je že dalje časa pohajkoval po brežiškem okraju.

ITALIJANI V DALMACIJI.

Split, 6. marca. — V Ločevici so italijanski vojaki te dni streljali na seljaka Antona Runtico, ker je zašel na stranpot. Na srečo ga niso zadeli. Ko pa se je seljak ustavljal, ga je italijanski vojak za jel in ga odvedel na posadno zapovedništvo. Tam ga je poveljnik grdo ozmerjal in mu grozil. Šele po dolgem zasliševanju ga je naposled izpustil na svobodo.

ZAGREBU SE LJUBI.

Pod tem naslovom piše ljubljanski "Slovenec". "Agrarier Tagblatt" poroča, da v Zagrebu tudi letošnji pustni torek ni izostal pustno norenje. Bile so maske, metali so se korianđoli in konfeti in ob 6. uri zvečer je bil "hec" tako razvit, da je bil promet z vozovi nemogoč. Posebno veselje so delali občinstvu temnopolti vojaški kolonialnih čet, ki so prvič v življenju videli pustno korzo in bili zelo užaljeni, ko so jih obmetavali s korianđoli in konfeti. Mnogi so pobegnili v postranske ulice, kamor jim je pa razpoloženo pustno občinstvo tudi sledilo. Tako poroča "Agrarier Tagblatt", ki pravi dalje, da se je proti 7. uri življenje na ulici nekoliko poleglo, da se je potem na raznih redutah in drugih zabavah v "potencirani izdaji nadaljevalo". Zagrebu se torej na vsak način še vedno zelo

NOVICE iz Jugoslavije.

ljubi. Tak je Zagreb in njemu podobna je hrvatska strankarska politika, brez globoke misli, brez daljnega vpogleda in brez trdne opore v ljudstvu. Kaj čuda, da se v takih razmerah tako silno bujno razvija tisti duh, ki grozi prejal slej to večno predupno razpoloženo zagrebsko gospodo in njeno politiko pokopati globoko pod razvaline zastupljenih in omajanih političnih templjev in sinagog.

ITALIJA ZOPET ZAHTEVA REKO.

Pariz, 1. julija. — Tittoni, kateri načeljuje novi italijanski delegaciji, se je izrazil, da Italija želi, da se da v pogodbo Avstriji natančno določilo glede pokrajini, katere je zavzela Italija. S tem je prišlo zopet vprašanje Reke na površje. Misli se je prvotno, da bo nova delegacija upoštevala določbe mirovne konference boljševnega stara, zato so bili zavezniki jako iznenadeni, ko je Tittoni zopet zahteval za Italijo vse ozemlje, katero so zasedli Italijani. To bo zopet zavleklo avstrijsko pogodbo, ker bo treba ta vprašanja na dolgo razpravljati.

BRIDKE PRITOŽBE.

Regunci na Rečici ob Paki se grenko pritožujejo, da jih je vse po zabilo in da so prepušeni obupu. Po mestih se deli ljudem to in ono, posebno pa obлека, a za begunce po vaseh se nič ne zmejni, tako da so že malone popolnoma goli. Otroci ne morejo v šolo, ženske ne z doma, a moški ne na delo. Može in fantje, ki so prišli od vojakov, nimajo drugega, nego vojaško obleko, a če se kje pokazejo v njej, jih takoj primemo, ker nimajo vojaške izkaznice. "Tako ne gre več naprej, kaj takega v Jugoslaviji nisimo za služili. Tisti, ki ste poklicani za to, spomnite se nas!"

ZAPLEMB A PREMOŽENJA DRŽAVLJANOV SOVRAŽNIH DRŽAV.

Ljubljanski "Slovenec" z dne 25. maja poroča: V sled odredbe ministerstva za trgovino in industrijo, da se podjetja in imetje sploh državljanov sovražnih držav zapleni, skušajo izmisliti v vseh krajih svoja podjetja razprodati in spraviti premoženje v inozemstvo. Opozarjamo vsakogar, ki bi hotel kupiti tako podjetje, da se bodo tozadevne pogodbe razveljavile.

VOJAŠKI GROBOVI V LJUBLJANI.

Od strani mornariškega superiorja Dragotina Kokalja kot vodje katastralnega urada vojaških grobov se poroča "Slovenec": Zepred tedni je odločilo stajciško polvestvo sporazumno z vojaškim stavbnim uradom, da se bodo kakor vsako leto tudi letos temeljito uredili posemazzni vojaški grobovi pri Sv. Križu, kakor tudi pri Sv. Krištofu, kjer so pokopani protestanti in mohamedanci. Z delom se prične prihodnji teden, kar je dozda zabranjevalo slabo vreme. Vojaških grobov v Ljubljani je 6540. Od teh se jih mora popraviti 170. Za popravilo je določeno 15 ljudi, ki bodo celo poltete zaposleni. Glede na svoječasne zbirke in denarju za vzdrževanje vojaških grobov mornariškemu superiorju Dragotinu Kokalju ni nič znanega, ker je ta urad sprejel šele meseca marca tega leta.

NOVA BOLGARSKA VLADA.

Sofija, 23. maja. — Sestava novega ministerstva Teodorova pomenja, da je bolgarska politika močno krenila na levo. Politični pomen kabineta je v tem, da množeviški zastopniki demokratske stranke izstopijo iz vlade. V novem ministerstvu so člani kmet-

skanske stranke Stambulev, Druagjev, Stankov, dva socialista: Sakasov in Pasuhov, radikalec Majšurkov, razen Teodorova se en zastopnik narodne stranke Madjarov in vodja napredne liberalne stranke dr. Danev. Najpomembnejša osebnost je Madjarov, znan po svoji opoziciji proti bolgarski vojni politiki leta 1915. Takrat je Madjarov kot bolgarski poslanik v Petrogradu svojo listino kralju Ferdinandu enostavno vrget pod nogo. Pričakujejo, da bo imel dosti moči, da bo kaznoval vse one vojaške osebe, ki so se v času bolgarske okupacije pregrešile proti mednarodnemu pravu in človečnosti.

ŠE ZMERAJ PLES!

Z Gorenjskega se piše ljubljanskemu "Slovenec": Koliko se je vže svarilo in pisalo zoper ples, pa je še letos v vsakem oziru obnesel prav dovoljno v priljubljenem H. Walter's Emerald parku. Krasnai dan je privabil naše rojake iz New Yorka in Brooklynja v prosti naravo navzlit se svežega zraka in pogovorit se med seboj kot ena družina. Ravno podpisani mir, konec svetovne vojske, je pomogel k veselemu razpoloženju. Naša "Domovina" je zapela pod vladstvom Mr. J. Koncana par krasnih pesmi, zavedajoč se lepote svoje narodne pesni in hvaleč njeno precizno izvajanje, jih je občinstvo pazljivo poslušalo. — Da je mlada slovenska godba, sama polna življenja, prinesla življenje, ni treba omenjati. Na kegljišču se je veliko hudih tekmecev borilo za zmago, katero si je letos priboril Mr. Jern. Habjan. Vroča je bila ta bitka in trajala je brez najmanjšega presledka od tretje do osme ure. Ob šestih zvečer je bil izbrehan celkin za deset dolarjev. Heerka Mr. Giovanellija je potegnila štoveliko 615, katero je bila kupila Mrs. M. Pavlič. Ze sam celkin, — razprodanih je bilo ravno tisoč številk po deset centov, je prinesel lep dobiček cerkvi. Vse je bilo vpleto in zadovoljno in prosti naravi in letošnji izlet je še posebno zadovoljiv za župnijsko cerkev sv. Cirila in Metoda. Zato srčna hvala vsem obilnim udeležencem in vsa čast cerkvenemu odboru, ki je vse lepo uredil in vodil. Naj še omenim, da je blaga gospodinja, ki nas je že velikokrat sprejela v prijaznem parku, darovala lep dar, da je še večji vspeh, ker je s Slovenci vselej prav zadovoljna. Bog jo živi! Obljubili smo ji, da pridemo zopet drugo leto in sicer zadnjo nedeljo junija, ako bo Bog hotel, v njen park.

OTROŠKI VRTEC.

Pred leti je kupila Cirila in Metodova družba v Slov. Bistrici majhno hišico, da bi tamkaj otvorila otroški vrtec. Lepa misel pa se ni mogla izvršiti, ker je bilo deloma premalo denarja za to, pa tudi otrok skoro ni bilo zadostno število. Izvrstno pa je uspeval do zadnjih dni nemški otroški vrtec, ki je bil nastanjen v novem šolskem poslopju nemškega Schulvereina. In tako v mestu skoro nismo več slišali slovenske otroške govornice. Z nemško šolo je končno izgini tudi nemški otroški vrtec, to pa še ne more preroditi nežnih otroških src, ki jih je globoko zastupila tuja vzgoja. Zato je občinski svet dne 29. aprila na predlog predsednika dr. Reismana sklenil otvoriti že 15. maja slovenski otroški vrtec in sicer v prostorih poprejšnjega vrtca. V sled zanikarnega gospodarstva prejšnjih uradnikov pa mestna občina za to nima potrebnih sredstev, radi tega je sklenila, prositi podpore pri vladi, obrača se pa tudi do javnosti, da ji s hitrimi denarnimi prispevki prisloko na pomoč in tako pomaga izvršiti to važno kulturno delo. Dr. Reisman je že takoj drugi dan izposloval pri okrajni sodnji od sodnih poravnjav 150 K za otroški vrtec.

V CELJU CVETE NEMŠKUTARIJA.

Zadnji pondeljek je prišla večja družba Slovencev iz Maribora v Celju v gostilno Stadt Wien. Zahtevali so jedilni list v slovenskem jeziku, in natakarcia jih je nato nahrulila: "Hier wird nur deutsch gesprochen. Windisch verstehen wir nicht!" Sploh se je služničad v tej gostilni vedla napram slovenskim gostom tako ne prijazno in nekako zasmehljivo, da so gostje ostentativno zapustili gostilno. To je vendar skrajna predrznost! Celu v Celju so torej še doma taki nemški fanatiki, ki hočejo z glavlo skozi zid. Odločeno in z vsem povdarkom zahteva mo od politične oblasti v Celju, da to gostilno zapre in sicer radi nesposobnosti in nezanesljivosti izvršujočih oseb. Sploh se mora vsem takim ljudem odvzeti koncesija.

USTROJ PROMETNEGA MINISTERSTVA. Belgrad, 5. marca. — Včerajšnje "Sluzbene Novine" objavljajo naredbo o ustroju prometnega ministerstva. Imelo bo oddelke za strojstvo, vzdrževanje proge, za nadziranje denarnega prometa, za zgradbo novih železnic, nadalje za brodarstvo, splošni oddelek, gospodarski in trgovinski oddelek. — List objavlja tudi naredbo o osnovanju oddelka za varstvo otrok.

SOCIJALIZIRANJE INDUSTRIJE.

Belgrajska "Epoha" piše, da pridejo ob rešitvi agrarne reforme v poštev tudi velika industrijska podjetja, ki se morajo socijalizirati. Industrijalci bodo dobili od države pravično odškodnino.

NEWYORSKE NOVICE.

Tretji letni izlet, ki ga je priredil cerkveni odbor slovenske župnijske cerkve sv. Cirila in Metoda, se je letos v vsakem oziru obnesel prav dovoljno v priljubljenem H. Walter's Emerald parku. Krasnai dan je privabil naše rojake iz New Yorka in Brooklynja v prosti naravo navzlit se svežega zraka in pogovorit se med seboj kot ena družina. Ravno podpisani mir, konec svetovne vojske, je pomogel k veselemu razpoloženju. Naša "Domovina" je zapela pod vladstvom Mr. J. Koncana par krasnih pesmi, zavedajoč se lepote svoje narodne pesni in hvaleč njeno precizno izvajanje, jih je občinstvo pazljivo poslušalo. — Da je mlada slovenska godba, sama polna življenja, prinesla življenje, ni treba omenjati. Na kegljišču se je veliko hudih tekmecev borilo za zmago, katero si je letos priboril Mr. Jern. Habjan. Vroča je bila ta bitka in trajala je brez najmanjšega presledka od tretje do osme ure. Ob šestih zvečer je bil izbrehan celkin za deset dolarjev. Heerka Mr. Giovanellija je potegnila štoveliko 615, katero je bila kupila Mrs. M. Pavlič. Ze sam celkin, — razprodanih je bilo ravno tisoč številk po deset centov, je prinesel lep dobiček cerkvi. Vse je bilo vpleto in zadovoljno in prosti naravi in letošnji izlet je še posebno zadovoljiv za župnijsko cerkev sv. Cirila in Metoda. Zato srčna hvala vsem obilnim udeležencem in vsa čast cerkvenemu odboru, ki je vse lepo uredil in vodil. Naj še omenim, da je blaga gospodinja, ki nas je že velikokrat sprejela v prijaznem parku, darovala lep dar, da je še večji vspeh, ker je s Slovenci vselej prav zadovoljna. Bog jo živi! Obljubili smo ji, da pridemo zopet drugo leto in sicer zadnjo nedeljo junija, ako bo Bog hotel, v njen park.

NAŠI MALI SOLARJI BODO IMELI SVOJO ŠOLO V POČITNICAH VSAK PONDELJEK.

Naši mali solarji bodo imeli svojo šolo v počitnicah vsak pondeljek, sredo in petek ob devetih zjutraj v cerkveni dvorani. Vsi se hočejo naučiti prav dobro slovensko brati, da jim bo v čast, kadar pridejo v mlado Jugoslavijo.

"Envelope Collection" v brambo sv. vere na Francoskem je bilo zadnjo nedeljo \$60.96.

Imena darovalcev, ki so se podpisali, so bila poslana s svoto na škofijo, da jih pošlje v Rim sv. očetu.

SLOGA

TEDNIK ZA SLOVENSKI NAROD.

IZHAJA VSAK ČETRTEK DOPOLDAN.

67 E. 7th St. New York, N. Y.

NAROČNINA: \$ 2.00 na leto — \$ 1.00 za šest mesecev.

CENE OGLASOV NA ZAHTEVO.

ISSUED EVERY THURSDAY BEFORENOON

By the SLOVENIAN CATHOLIC LEAGUE. 67 E. 7th St. NEW YORK, N. Y.

Dr. James Seliskar, President, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O. Paul Schneller, Treasurer, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Subscription rates: \$ 2.00 per year — \$ 1.00 for six months.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

TEL: ORCHARD, 2173.

ČETRTEK, 3. JULIJA 1919 THURSDAY, JULY 3, 1919

Entered as second-class matter Dec. 21, 1918 at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

VOLUME V. LETO ŠTEV. (No.) 27

MIR.

Nemčija je podpisala mir v soboto.

Tako se je del svetovne založbe skončal. To, kar je vsak razumen človek naprej vedel in povedal, to se je zgodilo. Germanizem je dobil kaznen za svoje tisočletne krivice, storjene na raznih sosednjih narodih. Hudobija sama sebe kaznuje, to se je jasno in lepo potrdilo v tej vojski.

Ne veselimo se nesreče bližnjega, tudi sovražnikov ne. Vendar, kadar dobi kak hudodelec zaslužen kaznen, dobila je pravica svoje zadoščenje in tega se veseli vsak pravicoljuben človek.

Nemec res s tim porazom še ni uničen. Pripravlja se samo na novo delo, na nove intrige in na nove poskuse zatrujanja nad svetom. Velikanski so njegovi načrti zlasti za ponižano Rusijo. Milijon Nemcev se pripravlja, da se preseli v Rusijo, da bo nadaljevala Trotskyjevo in Leninovo delo. Vendar je eno gotovo, da je ta vojska prebudila tudi Slovence. Kakih sto ali dvesto let bodo res vzelo, da bo ruski narod popravil škodo, katero mu je naredil nemški boljševizem. Vendar preje ali sleje, dobil bo Nemec še za ta zadnji svoj zločin plačilo.

Jasen je pogled v prihodnost: v Ameriki bodo vladale Združene Države, v drugih delih sveta pa — Angleži in Slovani. In prihodnja svetovna vojska bo delo Slovanstva in Anglijo.

Jugoslovane čakajo sicer še težki časi. Vendar znaga je gotova. Zmagali bodo pa zato, ker so del Slovanstva.

Nova doba se začneja za svet! Nova doba zlasti za — slovanstvo. S ponižanim germanizmom je stopil Slovan na plan.

NAŠE GOSPODARSKO VPRAŠANJE.

Naše narodnostne sporne točke so že rešene v Parizu. Kako so rešene, nam poročila niso sporočila. Italija je odnehala od svojih zahtev na Jadranu, tako poročajo, in se uklonila odločbam Wilsona, Francije in Anglije glede naših meji. Sedaj pa se pojavlja med nami neko drugo važno vprašanje, ki bo veliko večje važnosti za našo prihodnost, kakor pa je vprašanje oblike vlade ali meje — to je — gospodarsko vprašanje. Naše dežele so bile zatirane v Avstriji. Zlasti gospodarska Avstrija je naredila vse, da nas ohrani berace in odvisne od Nemcev. Zato ni dovolila preveč tovarov v naših ozemljih, temveč smo morali vse kupovati od Nemcev. Vsaj niti šivank nismo sami izdelovali. Vzemimo električne potrebščine. V čeli Avstriji ni smela biti niti ena tovarna za te stvari, ker je vlada hotela, da se vse naroča iz Berlina od Siemens in Halske. Petnajst let se je boril dr. Krek, da je dobil dovoljenje za malo elektrarno ob Savi. Ko je Ljubljana delala električno cestno železnico, delal jo je Berlin in od vsakega vinarja, katerega je Ljubljana plačal na tej železnici, je imel Berlin dobiček. Slammikarsko obrt Avstrija ni podpirala slovensko, temveč tujo tirolsko. Mesto, da bi bila vlada dala slovenskim slammikarskim obrtnim vladno podporo, je pomagala Nemcem, da so uničevali slovenske tvrdice. Da, da je kak Domžalčan mogel biti kedaj navdušen za Avstrijo, je posebno čudno, ko je lahko videl, da je Tirolec bogatel, Slovenec je moral pa v Bukarest ali Lvov, ali v Ameriko.

Ljubljanski "Slovenec" poroča, da je že nad 300 različnih nemških in mažarskih kompanij prošilo dovoljenja, da bi začeli s trgovino v novi Jugoslaviji. Gorje nam, gorje Jugoslaviji, ako nas res dobi tuji nemški ali mažarski kapital v svoje krepplje. In to bo škoda na vse mogoče načine doseči. Proti temu je samo ena pomoč — ameriški kapital.

Rojaki, slovenski trgovci, mislite na to! Kongresman Sabath je v Chicagi v privatnem pogovoru rekel: "Kaj čakate, Jugoslovani! Na delo! Amerika vam bo pomagala rada. Samo sami pojdite na delo!"

Orlando in Sonino padla.

Nesrečna dežela in nesrečen narod, ki ima državnike, ki narod slepe in se igrajo z najsvetejšimi čustvi ljudstva. Takša dežela je Italija. Po vseh znamenjih soditi, sprejela je Italija danes mesto uničene Avstrije. Tam smo imeli navado videti na čelu države same "slepce", ki niso videli nič pred seboj. Tam je bila na dnevnem tedu diplomacija, kakoršno vidimo danes v Italiji. Konec je bil tak, kakoršnega ji je protokoval vsak trezno misleč človek — pogin.

Italija se ni v sedanjih vojski ničesar naučila. Ostala je tista srednjeveška trhljena in zastarela, kakoršna je bila. Toda če misli Italija, da se bo dalo danes tako vladati, kakor se je pred sto leti, se jako moti.

Sonino in Orlando sta vodila zelo poniževalno in sramotno politiko čeli čas te vojske. Vodila sta sramotno in hinavsko politiko. Nastopala sta vedno v razdeljenih ulogah, nikdar skupaj — vsaj na videz, — tako da je drugi vedno lahko zanikal, čemur je prvi pritrdil. Tako sta igrala to žalostno vlogo v Parizu, v Rimu in povsodi in prav tako tudi z Jugoslovani. Sonino je bil posebno zagrižen Slovano-žerec. Njemu bi bilo v posebno slast, ko bi bil mogel za vsaki obed in za vsako večerjo enega Jugoslavana pohrustati. Orlando ni bil nič boljši. Vendar on je moral igrati vlogo prijatelja Jugoslovanov. Tako je bil on, ki je sklical znani kongres v Rimu, kjer se je Italija izrekla za upravičene zahteve Jugoslovanov. Sonino je potem pa vprašal, katere so te "upravičene" zahteve in jih je razložil po svoje. Italija je popolnoma zrela za revolucijo. Ne zadovoljnost ljudstva rase od dne do dne. Da bi pa to nezadovoljnost potlačila in obrnila pozornost na kaj drugega — uprizorila sta sedanjo gonjo proti Jugoslovanom. Kakor mati skuša potplaziti jokajoče bolno dete s tem, da mu daje v roke razne igračke, punčke, zvončke itd. Toda dete res za trenutek preneha jokati, toda s tem pa dete še ni ozdravljeno. Vrglo bo proč igračke in naprej ostalo bolno in jokalo.

In to sta skušila Orlando in Sonino. Za trenutek sta klince boleznij v ljudstvu odvrnila, toda mas s tem nista ozdravila. In tako je Italija danes ista, kakor je bila prej. Orlando in Sonino sta pa — zunaj. Nitti je sedaj voditelj vlade. Nitti je odstopil kot finančni minister samo radi tega, ker je videl, kako neumna je igra teh dveh mož z narodom. Kot finančni minister je videl prazne laške želodce, pa tudi prazne blagajne. Zato je vedel, da tak humbug ne more vspeti. Zato je raje demisijoniral. — Sedaj je on na krmilu. Ali se je Nitti česa naučil? Morda! Bojimo se pa, da je prišel prepozno. Ljudstvo je zmedeno, razburjeno in lačno. Orlando in Sonino tudi ne bosta mišvala.

Tako stojimo danes pred velikanskimi dogodki v Italiji in v Jugoslaviji, kateri lahko izbruhnjejo pri najmanjšem vzroku.

DOPISI.

CHICAGO, ILL.

Obnovljenje sv. misijona v cerkvi sv. Štefana se je izvršilo jako lepo in povoljno. Cerkev je bila pri vsaki pobožnosti polna. Zlasti lepo so se udeleževali sv. misijona naši "ogrski" Slovenci. Dasi raztreseni po celem mestu, nekateri po več milj daleč, prihajali so vendar redno vsako jutro in vsak večer. Tako na primer smo vsako jutro že ob petih videli avtomobil Mr. Košarja pred cerkvijo. Velik del naših ogrskih Slovencev se odpravljajo domov. Nekaj jih je že odšlo. Toda predno bodo odšli, opravili so še dobro sv. misijon. — Misijon je vodil Rev. Anzelim Murn O. F. M., slovenski župnik iz So. Bethlehema, Pa., ki je v lepih govorih pojasnjeval najvažnejše resnice sv. vere in najvažnejše naše dolžnosti. Njegovi govori bodo gotovo ostali vsem navzočim v dolgem spominu. — Sv. obhajil je bilo celi teden nekaj nad 1400. — Č. P. misijonar, cela župnija sv. Štefana v Nam je hvaležna za Vašo obilno trud ta teden, za Vaše lepše nauke in za Vašo neumorno delovanje in spovednice. Bog vam obilo plačaj! — Med sv. misijonom so nam pridno in požrtvovalno pomagali Rev. Alojzij Mlinar, slov. župnik iz Sheboygana; Rev. Jakob Černe, župnik iz Milwaukee; Rev. John Plaznik, župnik iz Chicage. Tudi tem č. g. s. bratom se v imenu župnije iskreno zahvaljujem za njih trud. Bog plačaj! — Iskreno se zahvaljujem tudi vam, dragi ogrski Slovenci za Vašo gorečnost in živo vero, katero ste te dni pokazali!

Rev. K. Zakrajšek, O. F. M. župnik.

CHICAGO, ILL.

Naš "ta veselji" Korl je vključil svojemu veselju imenu zadnje čase silno žalosten in potr. In kako bi ne bil? Bil je predsednik in — oh, vendar predsednik biti — kako to našega ta veselja Korla veseli. Da, bil je predsednik in se sprehal po 22. place, kakor kak kajzer, češ: ali me vidite predsednika? In vse je šlo ali right, vse je bilo fajn in bi ostalo all right in fajn, ko bi ne prišel v Chicage nesrečni Rasputin. Naš ta veselji Korleček pa kor žlahtnik naših Trotskyjev in Leninov se pa že tega samega imena ustraši. In res se ga ni ustrašil brez vzroka. Pomislite vendar, danes radi tega patra-on ni več predsednik, oziroma je še predsednik, toda več kot polovico ovčic se mu je izneverilo in se niso pustile izrab

Slovenca, katero mora biti že res, ker jo ta veselji Korleček tako povdarja, in ta je: da se rdeča trdnjava tudi v Chicage že maje. Da tudi tukaj nekdanj najbolj zveste ovčice kar nič več ne ubogajo in se nočejo ukloniti rdeči komandi. Kako je bilo vse lepo še pred kratkim! Celo okrog cerkve smo imeli "reht" in se nas je vpoštevalo in se nas vprašalo za svet. Danes — pa taka upornost! In mi smo upali, da bode sedaj po vojski bolje! Upali smo, da se nam bodo dale nezavedne mase kar tako vjeti. Toliko smo delali! Toliko lagali! Toliko pisali! Toliko metal, pesek v oči! Na, tu imaš spaka! Pa je narod še bolj neuhogljiv. Cerkev se polni, da pri dveh mašah ljudstvo ni imelo več prostora, da so začeli še s tretjo. Fantovski klub napreduje, moški klub raste, dekliški se množi. Vse, vse gre naprej — pri nas se pa ruši! — Tako javka ta veselji Korleček. — Moj Bog, Chicagani, ali se vam kaj smili ta jokajoči preok? Ali imate kaj sročitja z njim? Ako imate le še kaj srca, se vam mora smiliti. — Pa, saj vemo — kateri človek, ki gre v cerkev, ima še kaj srca? Ne, ne! Samo mi boljševiki, samo mi imamo edino še srce in edino ljubezen do bližnjega.

No, Korleček! Le potolaži se! Le nič ne jokaj! Vidiš, petvalčnost je plačilo sveta! Če pa ne bodeš več predsednik, pa pomisli na ubogega Vilčka kajzerja, ki je tudi izgubil svojo krono. Je pač tako na svetu, da se dajo ljudje za nos voditi samo nekaj časa.

Torej, so longi Korleček, pa spet vesel bodi!

Tvoj

Bivši podložni.

FORT BAYARD, N. MEX.

Spoštovani g. urednik: — Večkrat sem čital v Glas Naroda, da je SNZ. že mrtva in na Cortland St., kakor tudi boljševiki v Chicagi so ji peli nagrobne pesmi. Včeraj pa sem čital v figo listu Glas Naroda, da SNZ. še živi in še deluje v imenu večine slovenskega naroda v Jugoslaviji in po njih volji, SRZ. pa proti volji slovenskega naroda, kakor boljševiki v Rusiji in da hoče S. R. Z. po silni vteptsi v glavo Jugoslovanom boljševiške ideje.

Le tako naprej g. K.! Dokler bo K. pisal takšne članke, bodem jaz z veseljem bral G. N. in gospodje pri SNZ. bodo gotovo pri pomogli, da bodo dotične številke figo lista gotovo dospete v Jugoslavijo, kakor so mu preje pomagali dobiti "permit".

Naši v starem kraju prosijo hrane in obleke, K. pa piše, da jim bodo poslali kupe papirja, umazana z boljševiški idejami. — Jaz sem prepričan, ako bodo Jugoslovani hoteli napraviti republiko, jo bodo napravili brez Sakserja, brez Kristana in njegovih kimovcev.

Ne vem, kaj misli K., ko piše, da SRZ. hoče dobro Jugoslovanom. Gotovo misli na ropanje in pobljanje, ker boljševiki splošno imajo to za dobro. Veselilo bi me, ako bi K. mogel izvedeti še več skrivnosti od boljševiških apostolov v Chicagi. Ti gospodje imajo gotovo cele kupe skrivnosti, za katere slovenski narod ne sme vedeti, posebno pa stric Sam, ki ne mara nobene tajnosti ali zahrbtnosti.

Ker sem pa v službi strica Sama, sem tudi jaz proti vsaki zahrbtnosti in hočem podpirati SNZ., ki deluje v imenu naroda v Jugoslaviji in ponosen sem, da sem njen član ter naročnik "Sloga". S pozdravom

Joseph Kramer.

Fort Bayard, New Mexico.

POSILANO.

Chicago, Ill. Tako lepe in tako prisrčne zabave še nismo imeli v Chicage, kakor je bila zabava, katero smo priredile članice Zveze Jugosl. Žena in Deklet v pozdrav našim fantom, ki so se vrnili iz vojske. Potrudile smo se

kolikor smo le mogle, da bi bila cela prireditelj v resnici patriotična in nepristranska, da bi se na tej prireditvi dobro počutil vsak naš vojak, bodisi mišljenja kateregakoli, kakor tudi vsak naš rojak. Koliko smo s tem prizadevanjem vspele, je pokazala lepa udeležba. Žalibog smo pa v kljub temu zadele ob nasprotstva, katero nismo pričakovale zlasti pri tej prireditvi. Opazile smo, da se je od gotove strani zelo delovalo, da bi prireditelj ne vspele. Neki fant je celo hodil po hišah in nagovarjal vojake, naj se ne udeležijo. Tudi neki F. Z. v Prosveti objavil grdo laž, da nismo povabile vseh vojakov, ker baje on ni dobil povabila. Me smo pisale vsem vojakom in vemo, da je tudi F. Z. dobil to povabilo v roke in ako bi bil gentleman, bi to javno popravil, kar je v Prosveti lagal. Drugi nam je celo podtikal grde namene, katere baje imamo s to prireditvijo. To je bil Mr. William B. Laurich, ki nam je na naše prijazno povabilo vrnil vstopnico in povabilo s sledečim pismom:

Jugoslav Republican Club, Wm. B. Laurich, Sec. 1900 W. 22d Pl. Chicago, Ill., June 18, 1919

Miss M. Merlak, Chicago, Ill.

Dear Miss Merlak:—

Find enclosed invitation and ticket for the entertainment to be given next Sunday. I will not be there for the following reasons:

- 1. I was not in U. S. Navy, so that the Jugoslav Ladies' Association would make a business out of the uniform. 2. Where was the said Association when the boys were in the U. S. service? Yours truly, William B. Laurich.

Na to pismo in na ta negentlemanska natolcevanja odgovarjamo prav kratko, da William B. Laurich, kakor nihče drugi ne more dokazati, da je naša organizacija še kdaj priredila kako stvar za lastno korist ali iz dobičkalnosti. Nasprotno pa vedo vsi rojaki in ve tudi Wm. B. Laurich, da je ravno naša organizacija veliko delala in veliko žrtvovala tako za Ameriko kakor za Jugoslavijo. Zato je jako grdo in od bivšega vojaka nikdar kaj tako podlega ne bi bile pričakovale. Naj stopi William B. Laurich v javnost z dokazi, na podlagi katerih nas je obdolžil tega.

Na drugo njegovo opazko bi pa Williams B. Lauricha kakor njegove prijatelje opozorile na naše delovanje od začetka našega obstanika. Cela naselbina ve, kakor ve tudi William B. Laurich, kot bivši član SNZ., koliko je storilo čičaško ženstvo Zveze JŽID. za čas vojske! Kako smo se ponujale Amer. Rdečemu Krizu, da bi pomagale; kako marljivo smo se delovale pri Foreign Language Division of Liberty Loan Committee. Opozarjamo ga na naše delovanje v Council of Foreign Language Women. Koliko smo kolektale in zbiral za razne dobrodelne vojskine namene. Samo enkrat smo poslale 32 zabojev raznega peciva in slaščic v Camp Ft. Sheridan za ranjene vojake.

Ne bomo se hvallile, ker nismo za to delale, da bi nas kdo hvallil. Vendar, ako nts pa kdo tako podlo napade, pa mislimo, da je na ša dolžnost, da se branimo. Zato, Mr. William B. Laurich in z vami vsi naši nasprotniki, ki so bili naši "boys" pri vojakih "in the U. S. service", smo jim me doma krepko pomagale, kolikor smo le mogle in naša organizacija je bila enako "in the U. S. service". Zato je tudi to natolcevanje grdo in podlo in to toliko bolj, ker ste vedeli, da ni res, pa ste vključ temu to pisali in govorili.

Odbor ZJŽID.

NAROČITE SE NA KATO LIŠKI TEDNIK "SLOGA"!

C. O. F. Red. Kat Borštarnjev

Slovenski oddelček Dvor Baraga sprejema praktične kandidate od 16. do 50. leta. Kandidatje se lahko vpisujejo pri vsakem člani in pri seji, ki se vrši vsako prvo sredo zvečer in tretjo nedeljo od 13.00 uri v stari šoli Sv. Vida.

Podobnost daje drage volje odbor in vsak član društva.

Nadborštarnj. Fr. Perme, 1132 Norwood rd., pod borštarnj L. Pejak, 1300 E. 40. St.; finančni tajnik Lowene Zupančič, 1372 E. 47. St.; zapisnikar John Perme, 1132 Norwood Rr.; blagajnik Jernej Knaus, 6129 St. Clair Ave.; bolniški nazornik Frank Perme, 1164, East 61. St. — Truštari: Jakob Wahček, Ant. Skulj, John Skuli.

Slov. Kat. pevsko društvo Lira, Cleveland, Ohio. Preds. John Zulich, 1261 Norwood Rd., Podpreds. in pevovalca Math. Holmar, 1109 Norwood Rd.; Tajnik, John Strle, 6711 Edna Ave.; Blagajnik, Frank Matjašič, 6515 Edna Ave. Kolektorja: Anton Ilhabše str. in Mary Petrovič. Pevske vaje so vsaki torek četrtek in sobota zvečer ob 7 uri v stari šoli sv. Vida. Seje vsaki prvi četrtek v mesecu

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 18 SDZ.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 50. leta. Posmrtnine se plača \$150.00, \$300.00, \$500.00 in \$1000.00, za kolikor se hoče zavarovati. — Rokajli! Ne odlašajte in takoj pristopite k našemu društvu. — Za pojasnila vprašajte naše urednike. — Predsednik: Jos. Zakrajšek, 6215 St. Clair Ave.; pooblaščenik: Josip Salamon; tajnik: John Vidervol, 1153 E. 61 St.; blagajnik: Anton Bašca, 1046 E. 01st Street. Vprašajte lahko tudi nadzornike: Alojz Tomše, Mike Mulec, Viktor Kompare. — Redar: John Peterlin, zaštevonaša: Alojzij Somrak, društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliskar. — Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri v šolski dvorani.

Društvo Martin Slomšek št. 16 S.D.Z.

sprejema člane v društvo od 16. do 50. leta. Bolniška podpora je \$5.00, \$7.00, \$14.00. Posmrtnina \$150, \$300, \$500, \$1000, \$2000, za kolikor kdo želi. Dolžnost vsakega poštenega moža e, da postane član S. D. Z. Pristopite k našemu društvu, dokler ste še zdravi in mladi. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na sledeče urednike: Damijan Fomazin, 1095 E. 64. St. predsednik, Frank Novak, 6816 Edna ave, tajnik, Leopold Kušan, 1091 Addison Rd. Blagajnik Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol dveh v novi šoli sv. Vida.

Društveni zdravnik: dr. Seliskar.

Društ. Sv. Vida št. 25 K. S. K. J.

na redno mesečno sejo prvo nedeljo mesecu v KNAUSOVI DVORANI. Predsednik: A. Grdina, 6129 St. Clair ave, tajnik Joseph Russ, 6619 Bonna ave, zastopnik: Jernej Knaus 6129 St. Clair ave., N. E., društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar, 6129 St. Clair ave., N. E.

Člani se sprejemajo v društvo od 16 do 45. leta. Posmrtnina je \$250.00, \$500.00, in \$1000.00, bolniška podpora je \$6.00 na teden. Vpisite tudi slove otroke v otroški oddelček. Novo vpisani član mora prinesiti zdravniško spravevalo 1. tajnik 14 dni pred sejo, nakar se isto pože vslovnemu zdravniku, in ako ga odobri, glasuje društvo pri prihajanju seji o prejemu.

DR. LOŠKA DOLINA

boruje vsako 4. nedeljo v mesecu ob mi uri popoldan v John Grdina dvoani Uradniki so: Predsednik Jernej Knaus, 5909 St. Clair ave, podpredsednik Matija Truden, 1152 E. 61 St., I. tajnik Louis Prijatelj, 6206 Schade Ave. H. tajnik Fr. Mulec, 1180 E. 60. St.; blagajnik Anton Mihelčič, 1150 E. 61. St. Mesečnina je \$1.00 Bolniška podpora znaša na teden \$7.00 Rokaji se zabijo, da vstopijo v naše društvo. Posebno se zabijo Ložani k njihovemu pristopu.

Oglašajte v "Slogi"

CHICASKÉ NOVICE.

— V nedeljo, 22. junija smo imeli drugič letos prvo sv. obhajilo v naši cerkvi Sv. Štefana. — Otroci, ki so sedaj prvič pristopili k miži Gospodovi so: William Kočar, Filip Kapla, William Kapla, James Erču, Leo Mladič, Anton Polčnik, Jozef Polčnik, Jozef Simonetič, Anton Stritar, Jozef Zefran, Frank Zagar, Jozef Zagar, Evelyn Fabjan, Frances Grill, Zofija Stritar, Rose Prah, Frances Beribak. — Ob jednem je bilo tudi slovesno sv. obhajilo, to je zadnje v nedeljski šoli, katero so opravili Frank Augustin, Frank Banič, Emil Gregorič, Frank Koščak, Frank Kral, Joe Rupe, Anton Vogrič, John Vogrič, Vencel Tomazič, Alojzij Zefran, Ana Medic, Lillian Jesih, Agnes Ferencak, Karolina Katič, Ana Prah, Mary Rupar, Mary Rupe, Ana Tomazin, Mary Šeniča, Mary Stritar.

Otroci, ki zapuščajo letos svojo "nedeljsko" šolo, to je poduk v krščanskem nauku, zbrali so se pretežno nedeljo pred veliko sv. mašo še enkrat v cerkvi in so obnovili svoje krstne obljube pred okrašenimi krstnim kamenom. — Pri tej slovesnosti je vsak dobil za spomin lep križ z ameriško trobojnico in napisom: Ljubi Boga! Ljubi Marijo! Ljubi narod! 22. junija 1919. Ko odhajate v življenje, otroci, dajem vam na pot življenja križ v roke! — Morivce Frank "the Dago", obsojen na smrt v Sing Sing jeci, je tožil nad svojimi stariši: "O, zakaj mi niste dali križa v roke prej, v moji mladosti, in ne sedaj, ko grem na morišče, ko je vse izgubljeno in za vedno zgubljeno!" — Otroci, jaz vam dam križ v roke že danes, ko ste še vsi dobri, takoj pri prvem koraku v življenje" — tako jim je govoril g. župnik. — "Naučili smo vas poznati ta križ. Držite se ga trdno! Svet vam bo skušal ta križ iztrgati iz vaših rok. Zakaj? Da bi vas osrečil? Ne! Zato, da bi vas zapeljal na napačne poti. Ko bi "Frank, the Dago" dobil križ v svoji mladosti in se ga držal, ne bi prišel na morišče. Ne pozabite, "wages of sin is death" — plačilo za greh je smrt. — Obesite si ta križ na steno k postelji. In kamorkoli boste šli v svojem življenju, vzemite ga seboj. Da se vam ne bode zlo-mil, je iz želja. Vsak večer ga poglejte in se spomnite mojih besedi, mojega svarila danes. Glejte napis na njem! — Da, bila je lepa slavnost, ki je naredila mogočen vtis na poslavljajoče se otroke.

— **Dijak Louis Bombač** iz Lorraine, O., ki študira v Collegeville, Ind. na gimnaziji sv. Jožefa, se je mudil na počitnicah pri svojem stricu, Rev. K. Zakrajšku, ko je izvedel žalostno novico, da mu je doma utonil starejši brat. Našemu Louisu naše iskreno sozljaje.

— **Izlet** bode priredil naš mladeniški klub Sv. Štefana 4. julija in sicer samo za člane in prijatelje kluba. Kdor se želi udeležiti tega izleta, naj se prikladi zvečer v klub. Izletniki bodo samo fantje in mošje. Odpeljali se bodo na velikem "motor-trucku" ta koj jutraj. Upamo, da bode lep dan.

— **Naši slovenski učenci** po raznih tujih sosednjih šolah so te dni skončali svoje šolsko leto. — Kako je žalostno za našo naselbino, da se razne tuje cerkve ponašajo z našimi otroci kot svojimi, da jih v tujih župnijah navdušujejo, naj ostanejo zvesti "svoji" cerkvi.

Kolikor yemo, danes hodi v nemško šolo sv. Pavla 34 dečkov in 47 deklic; v irsko sv. Pija 28 dečkov in 41 deklic. V dve publiki ne šole jih hodi nekako 54 dečkov in 71 deklic. Tu so všteti samo oni otroci, ki hodijo k nam v nedeljsko šolo. Koliko jih je pa še, ki stalno hodijo v tuje sosedne župnije. Stariši, ali vam ne da to velike misliti? Nekateri vas strašijo pred lastno šolo s tem, da

vas opozarjajo na stroške vzdrževanja lastne šole. 300 slovenskih otrok hodi v tuje šole. Mislimo si, da povprečno vsak teh otrok znesel v šolo v obliki šolnine ali raznih tiketov po \$5, znaša to na leto \$1500, poleg tega, kar otroci darujejo v cerkvi, ali kar stariši darujejo, ko grede tja k raznim šolskim slavnostim in zabavam. Ako pristejemo k tej svoti še svote, katere bi otroci naredili z raznimi šolskimi prireditvami doma, znaša ta svota najmanj \$2000 na leto. Vidite, toliko najmanj že da ne stariši plačate vsako leto za šolarje svojih otrok. Za to svoto bi si sami lahko plačali 6 sester in še polovico cerkveniške plače. — Letošnje leto sta graduirali v šoli sv. Pija J. Zeman in Ana Tomazin, ki je dobila tudi prvo nagrado za najboljši spis o "Catholics in America".

Pri sv. Pavlu so graduirali St. Zupan, Frank Augustin, Karolina Katič in Angelina Mohar in iz trgovskega tečaja L. Kozjek. — Iz drugih publikih šol nimamo poročila.

Vsem tem graduantom iskreno častitamo in jim želimo obilo uspeha v nadaljnjih študijah. — Stanko Zupan je naredil skušnjo za gimnazijo sv. Ignacija na 12. ulici; S. Kozjek je dobila službo v neki pisarni; Ana Tomazin bode šla v višjo deklisko šolo St. Mary's High School.

Da, stariši, dajte vsem graduantom višjo izobrazbo. Nikar jih ne prehitro ne silite na delo. Otroci imajo krasno priložnost dobiti si višjo izobrazbo. Dajte, pomagajte jim!

— **Zdravje Rev. J. Plaznika** se hitro vrača. Operacija, katero je srečno prestal, je dobro izpadla. Tako upamo, da se bode navdušeni in marljivi gospod župnik kmalu vrnil iz bolnišnice nazaj na svoje mesto v So. Chicago, kjer ga župljani težko pogrešajo.

— **Mladeniški klub Sv. Štefana** priredi v četrtek večer, 10. julija, ob pol osmih predavanje v svoji klubovi dvorani na 1823 W. 22d Street. Predavala bosta naša vojaka Sergeant Gregorič in Private Frank Merlak o svojih doživljajih na Francoskem v vojski. Vstopnina je prosta in povabljeni so vsi župljani, moški in ženske, ki bi radi čuli kaj več o vojski. Klub bode pogostil navzoče s cigarami ga seboj. Da se vam ne bode zlo-mil, je iz želja. Vsak večer ga poglejte in se spomnite mojih besedi, mojega svarila danes. Glejte napis na njem! — Da, bila je lepa slavnost, ki je naredila mogočen vtis na poslavljajoče se otroke.

— **Poduk v slovensčini** za otroke še bode vršil cele počitnice v cerkveni dvorani sv. Štefana in sicer v dveh oddelkih. Otroci bode priredili konec počitniške šolske zabavo, igro s petjem in deklaracijami. Stariši, ki žele pošiljati svoje otroke v to šolo, naj jih prikladijo vsaki dan po sv. maši ob pol devetih jutraj.

— **Telovadni odsek** bode tudi imeli otroci čez počitnice in učili se bodo telovaditi vsak teden trikrat v prostorih mladeniškega kluba.

"Fife and Drum Corps" bando bodo pa začeli takoj, ko bode mo goče preskrbeti učitelj.

— **Podpredsednik mladeniškega kluba** g. John Petrovič je prebil svoje počitnice na Willard, Wis., na farmah. Vrnil se je zdrav in čvrst nazaj. V Willard je odšlo še več naših rojakov, tako da je Willard nekako letovišče čičaških Slovencev.

— **Pušeljček** za čičaške Slovence, katerega smo natrgali na smetišču "Prosvete", in katerega jim podajemo, da ga poduhajo, če kaj lepo diši. V veliko hišah naročajo ta list, zanimal jih bode torej:

V št. 150 beremo besede: Tam okoli cerkve bom najpametnejši med vsemi! Tam so sami tepci tako ali tako" (namreč tisti, ki v cerkev hodijo). "Idite miša jest!" "Med takimi cepci, ki slišijo travo rasti in planke žvižgati od dva najstihj opoldne." "Tam bi se nalo vilo par starejših cepcov." "Da

bodo osla jahali na binškošno nedeljo".

Vidiš, dragi Prosvetar, ki za drag denar naročaš ta list, da te pride v tvojo hišo zmerjat s "cepci". Da, prav imaš, Korl, "cepec" (da rabimo njegov pristno fижakski izraz) je vsakdo, ki si za drag denar naroči list, da ga hodi zmerjat. Samo cepec je zmožen tega. Moder človek nikdar. Katol. Slovenci, le še naročajte take liste, da vas bodo zmerjali v lastni hiši za lastni denar. Korl, le po njih!

— **Jozef Mihelič**, naš vrli vojak, je ostal v službi strica Sama kot vojak in nas je te dni zapustil. Bil je dalje časa na Francoskem. Mihelič je izvrsten fant, kakoršnih je malo. Ko je bil sedaj na počitnicah, bil je vsak dan pri sv. maši in po večkrat na teden pri sv. zakramentih. Da, takih-le fantov nam treba. "For God and for country" je moto vsakega pravega vojaka U. S. A. — Sploh naši slovenski vojaki v Chicago so se v veliki večini skazali kot izvrstni fantje, nevstrašeni vojaki, pa tudi kot pošteni katoliški fantje, da je na nje ponosna cela haselbina. Tako imamo na pr. tri vojake, ki skrbje za dečke pri nedeljski službi božji. Zbero jih v dvorani, peljejo skupno v cerkev in tam nadzirajo, da je red. To so John Petrovič, Andrew Ogrin in Mike Želznikar. Čast vam, fantje! Večina vsi so člani našega kluba, kateri še niso, upamo, da se nam bodo pridružili prav kmalu, da bomo imeli v klubu združene vse naše poštene slovenske fante.

— **Glede zabojev**, katere smo poslali v domovino potom Jugoslav Reliefa v Chicago, je povedal kongresman Sabath to-le: Razni nasprotniki Jugoslovanov so skušali vse, da bi preprečili, da bi vlada Združenih držav v zadnjim trenutku ne dovolila zabojev poslati v Evropo. Mr. Predovič se je pa zatekel k več vplivnim kongresmanom, tako tudi k njemu, — Sabathu. — Ti so se zavzeli za stvar in premagali vse težave in nasprotstva in tako so zaboji odšli pod ameriškim varstvom v Evropo in danes morajo biti že (1) v Evropi, če že ne v Ljubljani".

Tako nas ni nič sram, da smo "kistarji". Obzaluemo samo, da nismo bili kistarji že prej. Koliko solza bi bili obrisali doma in koliko bede, pomanjkanja in gladi bi bili odvrnili in koliko hvaležnih src naših domačih bi nas blagoslavljal. Mr. Predovič pa, ki je izvršil vse to velikansko delo tako hitro in s tolikimi težavami, zasluži naše priznanje! Vsi kistarju bodo pa kmalu za čeli dobivati zahvalna pisma dragih iz domovine, njih nasprotniki pa zasluženo kritiko.

— **LEPA SLAVNOST V CHICAGO, ILL.**

Tako lepega dne naša Čičaška naselbina še ni imela, kakoršen je bil 22. junij. Že takoj jutraj je bila lepa slovesnost prvega in slovesnega sv. obhajila. Dvajset otrok je pristopilo k slovesnemu sv. obhajilu in 17 k prvemu. Bila je tako lepa slovesnost, da so marsikomu stale solze v očeh.

Pred veliko sv. mašo smo imeli dalje slovesno procesijo po cerkvi s 4. blagoslovji. Vsem se je srce tujalo veselja, ko je lepo v redu skoraj tristo otrok korakalo po cerkvi, za njimi presv. Rešnjeg Telo in za presv. Rešnjim telesom 25 vojakov v uniformi. Zvonovi so jako ubrano pritkavali, da se je vsem zdelo, da smo doma v starem kraju.

Toda, kar je bilo pa poglavito, je bila pa slovesnost pozdrava naših slovenskih vojakov-junakov, ki so se vrnili iz vojaške službe domov. Celu slavnosti je priredila Zveza Jugoslovanskih Žen in Deklet pod vodstvom nemorne predsednice Mrs. Kušar. Čela slovesnost je tako lepo vspejala, da jo bodo pomnili vsi, ki so se udeležili. Dopoldne je bila

vojaška sv. maša. V slavnostnem sprevedu so prikoralaki vojaki v cerkev in cerkveni pevski zbor je zapel ameriško himno. Nato je domači g. župnik prisrčno nagovoril vojake in jih v imenu župnije pozdravil. Spominjal se je onih, kateri se še niso vrnili, zlasti pa dveh grobov, ki krijeta dva junaka: Math, Dularja in J. Verbišarja. Priporočal jih je v molitve. Častital je obema materama in jim povedal, naj jim bo v tolažbo, da je stvar, za katero sta sinova prelila svojo kri, vredna te žrtve. Pri sv. maši so stregli štirje vojaki: Gregorič, Ogrin, Petrovič in Želznikar, kar je naredilo globok vtis na vse navzoče. Po sv. maši je bila zahvalna pesem.

Drugi del slavnosti je bil popoldne. Bil je to slovesen banket v Češko-Amerikanski dvorani na 18. ulici. Kar je posebno povzdignilo celo slavnost, je bila navzočnost kongresmana A. J. Sabatha, rodome Čeha, ki je nalašč na to našo slavnost prišel iz Washingtona, D. C.

Udeležili so se tega banketa tudi dr. Biankini, Hrvat, Mr. Polandec, srbski časnikar, Rev. Gregor Vaniščak, podpredsednik čeho-slovaške narodne lige in več odličnih gostov.

Cel vsopred je bil jako bogato in srečno sestavljen. Najprej so se vsi gostje razvrstili v "marč", katerega je vodila Miss A. Kozjek v obleki "Kolumbijske", skupaj s "stricom Samom", katerega je predstavljval Mr. J. Markovič. — Sredi med njima je šla šestletna Ida Pogacarjeva v slovenski narodni nošji. Za njimi so šli navzoči povabljeni gostje in za njimi slovenski in ameriška zastava in za zastavama naši vojaki in naše "Red Cross nurse". Cel marš je bil jako spretno aranžiran. Sredi marša je nastopila predsednica Mrs. Kušar in v imenu Zveze Jugosl. Žen in Deklet v krasnem in vzvišenem govoru pozdravila naše fante. Solze so ji šle v oči, ko je pozdravljala to vrsto naših vojakov, njeno "materino srce ji je pa krvavelo", ker je sama pogrešala svojega sina vojaka — ki je odšel v vojsko komaj 15 let star, pa se še ni vrnil. Kot izvežbanca v brežičnem "brzovaju", ga stric Sam še potrebuje.

Pozdravljala je vojake tako, kakor more le mati, ki čuti! Ni ostalo oko suho v dvorani pri njenih krasnih besedah. Ko se je spominjala naših ubitih junakov, pozdravljala je obe "Gold Star Mothers" in jim v znamenje priznanja izročila v imenu Zveze krasna šopka "American beauties".

Nato je nastopila Miss Gregorich, predsednica dekliske Marijine družbe, in v imenu slovenskih deklet pozdravila fante in jim v pozdrav izročila velik šopek vrtnic. — Nato je godba zaigrala ameriško himno, katero so vsi peli stoji. Nato se je marš nadaljeval in vsi gostje so šli v spodnjo dvorano, kjer so bili vsi prijetno iznenadeni. Dvorana je bila krasno ozaljšana; mize bogato obložene. Da, kaj takega zmorejo samo naše čičaške odlične rodoljubkinje, kakoršne so v naši Zvezi. Naše "Red Cross nurse" so se prepsale, zavihale svoje rokave in povem vam, da v največjem hotelu bi izurjeni natakarji ne mogli tako točno, tako dobro postreči, kakor so ta naša dekleta. Okusna jedila so se vrstila drugo za drugim, da smo se čudili, kako je mogoče za tako majhno ceno prirediti kaj takega. Med banketom se je nadaljeval program, katerega je vodil Mr. Ivan Zupan, urednik "Glasila". — Gdč. Albina Kozjek je krasno deklamovala "Našim vojakom v po zdrav". Miss Katy Brajak je pelja "When the Blue Star turns to Silver, and then to Gold". Nato je g. župnik predstavil navzočim kongresmana Sabatha in se mu v imenu slovenske naselbine zahvalil, da je prišel iz daljnega Washingtona na našo prireditev.

Kongresman Sabath je silno veliko storil za nas Slovence. — V skoraj celo uro trajajočem govoru je pojasnjeval pomen sedanje vojske za svetovno svobodo, kaj je Amerika storila za male narode. Dotaknil se je tudi lige narodov in v ostrih besedah obsodil početje republikanskih senatorjev in kongresmanov, ki hočejo zanesti prepri radi politično-strankarskih koristi, ko napadajo pred sednika Wilsona in ligo narodov. Vedo, da je liga narodov nekaj dobrega, pa jo vendar napadajo. Slednjic se je obrnil do naših vojakov in jih pozdravljval. Opozarjal jih je, naj delujejo za disciplino, naj se potegujejo za zvezdno zastavo in naj jo branijo proti vsem tajnim močem anarhistov in socijalistov, ki jo hočejo raztrgati in mesto nje natakiniti rdečo.

Nato je ženski pevski zbor "Jugoslavija" zapel "Gorenjko". Nato je mala Ida Pogacarjeva deklamovala pesem "Sem slovenska deklica". Pevsko društvo "Lira" je zapelo dve pesmi: "Ti moj dom" in "Prijatelja ni". Mr. Ivan Zupan je v navdušenih besedah slikal, kaj so Jugoslavani storili v tej svetovni vojski za zmago. Navduševal je vojake, naj bodo ponosni, da so jugoslovanskih starišev. — Hrvat dr. Biankini je navdušeno pozival k skupnemu delu in k edinstvi vseh treh jugoslovanskih narodnih delov. — Opozarjal je na sovražno propagando, ki nas hoče razdeliti in uničiti. — Mr. Polandec, Srb in urednik "Srbije" in "Jugoslavije" je pozdravljval slovenske vojake in opozarjal navzoče na sovražno propagando, ki rosi laži o sovražnih nastopih srbske vojske. "Srb ske vojske ni, več je samo jugoslovanska". — Rev. G. Vaniščak, podpredsednik Češko-slovaške rodne lige, je pozivljval vojake, naj nadaljujejo začeto delo, naj patriotizma ne odlože z vojaško uniformo, temveč naj ga širijo med svojimi prijatelji in znanci, zlasti proti boljševizmu. Želel je, da bi skoraj prišel čas, ko ne bode več ne Jugoslavije ali Češko-slovaške, temveč bode ena velika in mogočna Slavija. — Domači župnik je pozdravil navzoče vojake tudi v imenu mladeniškega kluba sv. Štefana in vabil fante, naj se vsi pridružijo temu klubu, da bodo tako skupno delovali, da se naši fantje navdušijo za vzvišene cilje in ideale na še domovine. "Lepa naša domovina", katero je pela Miss Erna Volkar in spremljevala Miss Barbara Verbišar, je zaključila lep vsopred. Cel vsopred je vzpel precej časa, vendar bil je tako zanimiv, da je leprehitro minil.

Čast gre zlasti Mrs. Kušar in odzboru, da je bilo vse tako lepo urejeno. Po uradnem delu razvil se je živahna plesna zabava v zgornji dvorani. Cela prireditev je bila nekaj, česar naša naselbina še ni videla in kar bode ostalo v živem spominu vsem, ki so se je udeležili. Ob sklepu se je sergent Gregorich zahvalil Zvezi Jugosl. Žen in Deklet za to krasno prireditev in povedal, da fantje tega slavnostnega sprejema ne bodo tako hitro pozabili.

Ta patrijotična prireditev je imela pa tudi svoje nasprotnike. Naš rboristi Vilček, navdušen republikanec seveda, si je baje pridno brusil pete in prigovarjal fantom vojakom, naj se ne udeležijo te slovesnosti. Nekateri so ga ba je ubogali in niso prišli. Velika večina so se pa pokazali prave vnake, ki se niso zbal kajzerja Wilhelma "over there", še manj pa našega Wilhelma "over here", temveč so prišli, čeprav se je Vilček jezil. Ta mladi "junak" je tudi dišal odbor pismo, ki mu delala čast, katerega bomo pri priliki priobčeli. Ta fantalin niti toliko ne ve, kaj je vse Zveza Jugoslov. Žen in Deklet storila, da je pomagala "to win the war". Zato mu svetujemo, naj lepo miruje, ker drugače bode skupil, kar mu ne bode ljubo.

Zveza Jugoslov. Žen in Deklet je pa lahko ponosna na svoje vspehe pri tej prireditvi! Čast tudi čičaškim zavednim rojakom in rojakinjam za obilno udeležbo pri tej slavnosti.

Kolikor je nam znano, je bila to prva taka slavnost med Slovinci v Ameriki. Prva je naša na selbina priredila ta slavnostni poduk svojim vojakom — junakom. — Slava ti, dična Chicago! — Slava Vam, dični čičaški fantje-junaki!

CLEVELAND, O.

— The Cleveland Plain Dealer z dne 28. junija je prinesel novico, da so v Collinwoodu aretirali več socijalistov. Med njimi so tudi trije člani SRZ.: John Zupanc, 32 let, 15707 Waterloo Rd., predsednik socijalističnega kluba, Paul Zele, 32 let, 1213 E. 173rd St., finančni tajnik, in John Gorgane, 28 let, 14319 Thames Ave., blagajnik. Policija je obveščena, da imajo ta večer zborovanje na 11605 Waterloo Rd., kjer ima ta klub svoje seje. — Seja je bila na menjena za predpripravo 4. julija za demonstrantsko paradu, katero namerava rdeča garda prirediti. Vse pride počasi na vrsto, tudi Clevelandski socijalisti. Kaj neki čaka direktorij (SND), da pusti socijalistom notri zborovati? Nobena dvorana jim ne bo dovoljena za zborovanje. John Grdina se je sam osebno izrazil: jaz vam dam dvorano v najem pod pogojem, da mi prinesete od mestne vlade dovoljenje. Ta večer se je tudi vršila seja nekih Litvincev, (rdečkarjev), ki so zborovali v Knausovi dvorani. Ker sta gosp. Knaus in L. Schwalb odsotna iz mesta, je prišla policija k Mrs. Knaus s pozivom, da jim naj ne pusti zborovati, drugače bodo njo in vse skupaj aretirali. — V Birkovi dvorani se je vršil shod, pri katerem je govoril Kerže iz Chicago. Tudi tukaj bi bilo treba nekaj policajev, da se te blufarje izžene, kamor slišijo.

— Kakor poroča The Cleveland Press, se prične s 1. julijem zračna pošta med New Yorkom in Clevelandom. Vožnja iz New Yorka v Cleveland bo trajala 4 ure.

— Angelica Kranjc, hčerka tukajšnjega rojaka, ki ima svojo obrt na 1113 3orwood Rd., stara 5 let, je zavžila "Copper Polish" mislec, da je melhka pijaca. Peljala so jo v bolnišnico, kjer je po tskih mukah umrla. Nesreča nikoli ne počiva.

— Poštni ravnatelj Murphy je dobil že nad 100 prošenj od oseb, katere bi se rade peljale z letalcem, ki vozi pošto iz Clevelanda v Chicago. On se je pa izrazil, da država tega ne dovoli, dokler uradno rabi zrakoplove.

— Hranilnice iz ročnih granat! Uncle Sam jih je naredil iz 15 milijonov ročnih granat, katere je imel v času, ko je bil miš podpisal. Od 1. julija se prične kampanja za War Savings Stamps in bodo v ta namen rabili hranilnice. Vsak dobi eno zastoj, kdor prodal ali kupil za \$100 W. S. S.

— Zastopnik SNZ, poroča iz Svíce, da je od tam na poti nad 200 pisem iz domovine za rojake v Clevelandu.

— Zadnji listi iz Jugoslavije so že tukaj z dne 4. junija. Jako hitro za te čase, ker še niso meje vse odprte.

PISMO IZ DOMOVINE.

kateroga je dobil Fr. Hudovernik od svoje sestre iz Štajerske.

Zg. Bistrica, 31. maja 1919

Preljubi moj brat: — Kako dolgo je že, odkar sem Ti zadnjikrat pisala! Potekla so že leta, in vendar sem še dočakala to veselje, da sem dobila zopet od Tebe novico, da si še živ in zdrav.

Mislila sem, da si kje v vojni med Amerikanci v Evropi. Anika je dobila od Tebe dva pisma, danes pa jaz in Ludvik en par razglednic, katere si poslal, kakor tudi časopisje, katerega z velikim zatimanjem beremo.

Anika je sedaj tukaj v Sl. Bistrici vslužbena na pošti že od decembra meseca, ker v Ljubljani ni mogla izhajati radi velike druginje. Na Ljubljanski pošti so odstavili vse Nemke.

Ah, dragi brat in Fanny, ne vem, kaj bi Vama pisala. Cele knjige bi lahko napisala, ker smo vse groznega doživeli. Ako bi ne bilo konca vojne, bi bili vsi pomrli od glada in slabe hrane. Ze lansko poletje nismo dobili nobenega mesa več za kuho, samo v mestu so ga dobivali nekaj dek na osebo za celi teden, mi na deželi pa nič.

Sam krompir in zelencjavo smojedi, mogle malo, kraba malokdaj črnega, skoraj iz samih otrobov. Kako smo bili lačni in oslabele! Kako smo bili lačni in oslabele! Kako smo bili lačni in oslabele! Kako smo bili lačni in oslabele!

Zdaj pa hvala Bogu, koruze in moke dosti, samo draga je še. Micka je morala umreti od samega stradanja (v Ljubljani), vdova s penzijo, ker ni bilo mleka, ne nič za dobiti.

Dragi Frank, kako si dober, da nam pošlješ živež! S kakim veseljem pričakujemo zaboja, ker rži in prave kave že dolgo ne poznamo. Sedaj se dobi riž po 24 kron kilogram. Kadar zabojo dobimo, Ti sporočim in se zahvalim. Posebno nam boš ustregel z usnjem in podplati, ki smo jih vsi potrebni. Zadnjic sem jih Aniki kupila v Ljubljani, sem dala zanje 185 kron in v 6 tednih so bili strgani. V jeseni sem bila bolna za influenco, katera je tukaj zelo razsajala.

Posebna sem skrbela za življenje Slavkote v vojni. Ko je bil star 16 let, je bil pri Gorici zasut od neke mine, takrat ni bil hudo ranjen. Potem je bil v častniški šoli in 17. leta je moral zopet iti na italijansko fronto. Junija je bil pri Pivki težko ranjen, ako bi ne bil tako močne narave, bi bil gotovo umrl, ker je veliko krvi izgubil. Tri dni je visel med življenjem in smrtjo, takrat so mu vzeli levo oko, desno roko je imel zlomljeno in družo ran 20. Dosedaj je bil v Ljubljani v bolnišnici, maja je bil doma na dopustu in sedaj je šel zopet k vojakom. Taka jeza me ima, da je moral svoje zdravje in oko zgubiti zaradi te vojne, kjer je bil bujši boji, tja so poslali Slovence.

Ta vojska mi je vse vzela, trgovino sem že leta 1918 zaprla, ker ni bilo nič več kaj za prodajati. V pismu me vprašas, če sem se podpisala za Jugoslavijo? To se razume, jaz in Nikica. Anika se je skoraj edina od poštnih gospodičen podpisala, ker je bila korajžna in se ni bala avstrijske vlade. Sedaj se bova z Aniko preselili, ker imamo težko stališče med tukajšnjimi nemčurji, ki nas po strani gledajo, ker so jezni, da so zdaj Jugoslavani na krmilu. Ne gre jim v glavo, sedaj je Slovenec za župana in moj brat Ludvik je za občinskega tajnika.

Spomladi sem bila v Velikih Laščah. Ata so še živi, veliko so mogli prestati v tej vojni s to majhno penzijo. V Laščah je zelo dolgočasno, dosti jih je pomrlo. Umrli so: Sbran, Jože Virant, Polde Šega. Pucelj je doma. Bil je celi čas v vojni pri vojakih. Šega Polde je padel v vojni in ga. Ana se je poročila z Matetovim Johanom. Pri Smarkovih se je Mici poročila in prevzela vodstvo. Sedaj pa končam moje pismo. — drugič dobiš zopet dolgo pismo.

Anika bi rada izvedela novic iz Clevelanda, ker še zmerom hrepeni po njem. Kadar pride zaboja, Ti takoj sporočim. Tudi druge ženske hodijo mojega brata Ludvika izpraševati, kedaj pridejo zaboji, ker je blitukaj v časopisju, da bodo sorodniki poslali domov živež iz Amerike, ker so nekateri otroci res tako ubogi in izstradani. Bog Vam poplačaj za Vaš trud.

Srčne pozdrave od nas vseh.

Save and Succeed BUY W. S. S.

ODGOVOR SLOV. REPUBL. ZDRUZENJU.

Tiskovni urad SRZ. je v svojih glasilih objavil dolgovčen na pad na "monarhiste", predvsem na dr. Marusića in na mojo malenkost, na podlagi članka Don Nika Grškovića v Jug. Svetu od 17. junija. Če bi bil želel, da ostane stvar prikrita, da bi gospodje v Chicagu tavalj po temi in mogli samo ugibati, bi gotovo ne podal one izjave, če bi se bil pa hotel "prati" in olepšavati svoje dejanje, bi ne bil prostovoljno prevzel vse odgovornosti naše. Moja izjava je bila dovolj jasna, da jo more vsakdo razumeti in ne potrebuje nobenih dostavkov, medtem ko bodo za komentarje skrbeli uredniki glasil SRZ.

Oni, ki nimajo poguma, da bi odgovorjali za svoja dejanja ali ki hočejo postaviti samega sebe v boljšo luč in se s tem prikupiti komu, se skrivajo za lrbite drugih: jaz za svojo osebo nočem pripraviti gospodom v Chicagu veselja, da bi zopet kovali za sebe kapital, kakor se je to pripetilo v zadnjem času ponovno, češ: glejte jih, takile so med seboj! Priznati se jim namerič mora, da so prebrisani politiki, ki znajo spretno izrabiti napake drugih, da zakrijejo svoje lastne. Spretnim podpihovanjem netisjorazdor med narodom, da zanjejo, od tega sami dobiček, razumejo, pa tudi dobro, okoristiti se z onimi, ki se jim ponujajo, da jim da jo potem, ko jih več ne potrebujejo za dosego svojih namenov, neprijazno slovo. Takih slepih orodij, ki morajo služiti njih namenu, imajo veliko, le žal, da so dotičniki vedno neprepozno uvideli, kam jih je privedla in kakšen sad je rodila njih dvoreznost.

Gospodje v Chicagu se gotovo se spominjajo vprašanja dr. Marusića na konvenciji SRZ, glede ovadb na State in Intelligence Department v Washingtonu od strani članov eksekutivne SRZ. Ovdab je bila tedaj naperjena ne proti posameznim osebam, temveč proti vsem, ki so se od prvega po četka borili za osvoboditev Jugoslovancov izpod avstrijskega jarma. V zadregi je tedaj G. Kristan bagateliziral to zadevo, češ, da je bila to čisto nedolžna stvar, da ni imel ničee slabega namena in da tudi ni nikomur škodilo. Neposredno gotovo ni imela ona ovadba nikakega učinka, ker so gospo de ovadhuje preveč dobro poznali kot — republikance; škodovala pa je v zvezi z drugimi faktorji jugoslovanski stvar pri ameriški vladi. Mnogi senatorji in kongresniki, pa tudi visoki ameriški državni uradniki, ki so prihajali po informacije v jugoslovansko pisarno, so se ponovno izražali, da je največja zapreka priznanju Jugoslovancov od strani Amerike njih nestoga in strankarstvo. Era stranka pobija drugo, vsaka izmed njih pa hoče veljati za resničnega predstavnika celokupnih narodnih ciljev. Kako pogubonosno je za nas, da niso bili Jugoslovanci izpod bivše Avstrije priznani že med vojno kot narod, ki ima svoje zastopnike v zavezniških državah, pa naj bi bil ta zastopnik kdorkoli, se vidi šele sedaj popolnoma, tako iz našega zunanega, kakor tudi notranjega položaja. In to je poleg megalomanskega Pašiča zakrivila v veliki meri eksekutiva SRZ., ki je s svojim razdrtanjem in hujskanjem, najbrže trehote, najbolje po speševala Pašičeve imperijalistično politiko. Delovanje se ne sodi po tem, kako kedo kriči, nego po sadovih, katere je dosegel, in ti so za SRZ. zelo klaverni, jugoslovanski narodu pa so neizmerno več škodovali kot koristili.

V nekem drugem razglasu izjavlja SRZ., da ne potrebuje nobenih poukov od moje strani, niti kabelgramov iz Pariza, češ, da je SRZ. vedno izpolnovala svoje dolžnosti, in da tudi ve, kaj ima storiti. Zaradi tega tudi niso glasila SRZ. priobčila onega kabel-

SLOV. NARODNA ZVEZA V SAN FRANCISCO.

Na poziv iz glavnega urada SNZ. v Clevelandu se je večina naše podružnice odzvala, da so priredile protestne shode proti italijanski pohlepnosti ter italijanski in nemški okrutnosti napram našim rojakom v starem kraju. Kabelgrami, katere je prejela SNZ. v zadnjem času, so natančno opisali obupni položaj v Jugoslaviji ter trpljenje našega naroda, tako da je moral celo najbrezbržnejši naših rojakov priti do prepričanja, kako potrebna je naša pomoč. V osvobojeni in zjedinjeni Jugoslaviji so pač vsi edini in složni za najodločnejši odpor, ali na zasedenem ozemlju je zadušeni vsak glas našega naroda, tako da prihajajo na mirovno konferenco same italijanski glasovi, ki postajajo toliko glasnejši, čim bolj se bližajo odločitev. Zaradi tega je toliko bolj naša dolžnost, da poučimo javnost o pravni in moralni in moralno pravi in nepravi, katere imajo Italijani zasedene, in protestiramo objednem proti italijanskim spletkam in grozovitostim, katere izvršujejo nad tamošnjim prebivalstvom.

Tudi člani podružnice "Slovenska Svoboda" št. 26 SNZ. v San Franciscu so priredili na dan 30. maja tak protesten shod, na katerem so bile prečitane zadnje brojavke iz Pariza ter razložen položaj na mirovni konferenci in v domovini. Dasi je bil sklican shod z veliko naglico, ter ni bilo mogoče razviti velike propagande in agitacije, vendar pa se ga je udeležilo lepo število Slovencev in nekoliko Hrvatov iz Dalmacije, ki so najodločnejše protestirali proti temu, da bi postala Dalmacija italijanska last. Z velikim odobravanjem in soglasno je bila sprejeta naslednja resolucija, ki je bila poslana predsedniku Wilsonu potom kablja v Pariz: "His Excellency Woodrow Wilson, President of the U. S., Paris, France. Fifteen hundred Slovenians of San Francisco and Oakland assembled Memorial Day in this city unanimously adopted resolution imploring you to apply the principle of self-determination to Slovenian people. Being the natives of Istria, Gorizia, Carniola, Styria and Carinthia, now mostly American citizens, we protest against any occupation of our lands by any foreign power. Adding our voice to the voices of our brethren in Croatia, Dalmatia and other Yugoslav lands we wish to be freed and united within our natural ethnographic boundaries and work out our own destiny, free from any foreign yoke. We are fully determined to attain the ideal of our complete freedom and unity and we repose our trust in the unquestionable fairness and justice of your Excellency. May Eternal Providence guard you in the momentous decisions you are about to make."

Stroški za to brojavko so bili pokriti s prostovoljnimi darovi, ki so bili nabrani v dvorani, Darovali so po \$5: J. Frančič, Josip Stariča, Anton Šukle, Martin Šukle, Frank Rauh, Thomas Vladič, Anton Luch; po \$3: Josip Fabjan, Frank Abe, John Zlogar; \$2.50: John Kramer; po \$2: John Tudor, Josip Rauh, Josip Somrak, John Kremesec, John Šukle, Leopold Beličič, Frank Škubec; po \$1.50: John Rauch, Josip Peričič, Anton Boben, Josip Sokolich, Jakob Šobar, Josip Klemenc, Josip Barich, Kuzma Zaimovich, Peter Videtič, Pet. Lamut, John Škof, Leo Majdič, Anton Šuštaršič, John Brajkovič, Anton Tuhtan, John Stariča, Martin Slanc, John Rus, Ivan Cunclich, Rafael Pišklič, Josip Lampe, John Dojmovich, Josip Boben; 50c: Frank Dragovan. Nabrana svota znaša \$84, od katere se je porabilo za kabelgram \$55.10, za letake pa \$2.25, pre-

SLOV. NARODNA ZVEZA V SAN FRANCISCO.

stank \$26.65 se bo porabil za kak domoljuben namen. Hvala vsem zavednim rojakom, ki so prispevali tako radodarno v ta namen, kakor tudi G. Martinu Golobiču, ki je dal dvorano brezplačno na razpolago.

Rojaki, zganite se in delajte, dokler je še čas; protestirajte naj odločnejše v vsaki naselbini proti italijanskemu imperijalizmu in za naše pravice, tako da bomo preupili podkupljene italijanske glasove iz zasedenega ozemlja. M. Š.

Foreign Language Government Information Service Yugoslav Bureau. KAKO NAJ SE OBNOVIJO ZAPADLA VOJAŠKA ZAVAROVANJA? V smislu jako liberalne naredbe od Treasury Department more vsak bivši vojak, katerega vojno zavarovanje je izteklo, postaviti isto tekom devetih mesecev po zapadlosti. Sledeča pravila označujejo, kako naj se zavarovanja obnovi in kaj se zahteva zdravniški pregled.

1. Za slučaj, da ni bila premija več vplačana od dneva, ko je bil zavarovanec odpuščen iz vojske: a) Ako ni preko treh mesecev, kar je bil zavarovanec odpuščen, se zavarovanje obnovi, ako jedno stavno vpošlje zapadlo premijo, pod pogojem, da zavarovanec še vedno živi. Za tako obnovljenje ni treba posebne prošnje niti zdravniškega pregleda. b) Ako je zavarovanec odpuščen že preko treh mesecev, a manj od devet mesecev, se obnovi zavarovanje, ako se dotičnik nahaja v vsak tako dobrem zdravju, kakor se je nahajal za časa, ko je bil odpuščen; to mora navesti v svoji prošnji in ob enem vposlati zapadlo premijo. Zdravniškega pregleda ni treba. c) Ako je bil zavarovanec odpuščen pred 1. januarjem 1919, more obnoviti zavarovanje kadarkoli pred 30. septembrom 1919 pod istimi pogoji, navedenimi v zgornji točki.

2. Za slučaj, da je zavarovanec izplačal vsaj eno premijo po svojem izstopu iz vojske, a potem ni več plačal: a) Ako je zaostal v plačevanju manj kakor tri mesece in se nahaja v vsaj tako dobrem zdravju, kot tedaj ko je zavarovanje izteklo, more obnoviti isto brez zdravniškega pregleda, ako vplača vse zaostale premije. b) Ako je zaostal v plačevanju več kot tri mesece, a manj kot 9 mesecev, more obnoviti zavarovanje, ako se dotičnik nahaja v vsaj tako dobrem zdravju kot za časa odstopa, kar mora navesti v svoji prošnji in priložiti zdravniško spričevalo in zaostale premije. 3. Ako je bilo zavarovanje formalno izbrisano, se more obnoviti ob enakih pogojih, kakor zgoraj omenjeno.

Ako zavarovanec noče ali ne more nadaljevati plačevanje za celo vojno zavarovalnico, ki jo je imel tekom vojaške službe, more obnoviti zavarovanje le za del te svote, ali ne za manj kakor \$1000. Premija se vedno vplačuje vsakega prvega v mesecu ali vsaj tekom dotičnega meseca. Premijo treba plačati s čekom, draftom ali money orderom, ki naj bodo naslovljeni na: Treasurer of the United States, — dočim treba pismo nasloviti na: Premium Receipt Section, Bureau of War Risk Insurance, Washington, D. C. Zavarovalni urad prosi vse bivše vojake, naj v dopisovanju z istim ne pozabijo navesti: 1. Popolno ime in priimek in točni in popolni naslov. 2. Vojaški čin (razbo) za časa, ko se je zavaroval. 3. Vojaško ali morariško organizacijo, h kateri je oni čas spadal. 4. Vojaški "Serial Number", ako je v vojski. 5. Število zavarovalne police, ako mu je znano.

Ako dotičnik to stori, potem bo njegova stvar hitro rešena. Opozarja se vse zavarovance, ki imajo priliko obnoviti zavarovanje, da ako zapadla zavarovalnina ne bo izplačana v slučaju smrti, če zavarovanje ni bilo obnovljeno. Treba plačati svoje premije redno in ob pravem času. — Ne zaostanite!

IZ URADA AMER. JUGOSLAV RELIEF, NEW YORK. Velika pošiljatev obleke za Jugoslavijo je bila poslana iz skladišča na 720 Greenwich St. Pošiljatev je v rokah Rudečega križa.

Dar \$110,000 od United Steel Corporation kaže, da se veliki delodajalec zavzema za prijatelje in sorodnike svojih delavcev ter je ob enem dokaz, da je American Jugoslav Relief vreden vsega zaupanja.

\$30,000 je darovala Hrvatska Narodna Zajednica iz Pittsburgha v Pennsylvaniji.

American Jugoslav Relief je poslal za hrano Jugoslovancem na Hooverja \$210,000 do danes. Iz poročila American Relief Administration od 28. maja se vidi, da je ta organizacija storila vse, da olajša trpljenje siromakov, posebno skuša pomagati otrokom. V zvezi z različnimi organizacijami za pomoč in prehrano otrok skuša A. R. A. po svojih zastopnikih pomagati, kolikor jim dopušča finančna zaloga. S tem seveda ni pomagano vsem otrokom, temveč le malemu delu. Da bi mogoče pomagati tudi drugim, moramo imeti več sredstev, kar pa za visi od darežljivosti posameznikov.

Vsi čeki in denar naj se pošilja na Guaranty Trust Co., 513 Fifth Ave., New York City.

BOGATA AMERIKANKA ODPRLA KAVARNO V POMOČ JUGOSLOVANOM. Beverly, Mass., 26. junija. (Z N. Y. World.) — Na posestvu Henry Klay Fricka iz New Yorka je odprla Miss Helen C. Frick kavarno v podporo Jugoslovancem. Včeraj je bila napolnjena z gosti, med katerimi so bile bogate in odlične dame. Mrs. John Heard Jr. je nadzorovala postrežkinje.

Novice iz Jugoslavije. (Nadaljevanje s 1. strani.) ZLOČINSTVA NEMCEV NAD KOROŠKIMI SLOVENCMI. G. dr. Janko Hočevar iz Celovca, ki so ga Nemci internirali in se je sedaj vrnil iz internacije, je podal o divljastvu Nemcev nad Slovenci naslednje podatke: Še pred izbruhom zadnjih bojov na Koroškem so se Nemci pripravljeni z vsjo silo na napad na naše, ali kakor so rekli, na izčiščenje "nerazdeljive" Koroške od jugoslovanskih vojaških družin. Zato so prav znatno z artiljerijo in z mostovom ravno zadnje čase pred našo ofenzivo ojačili celo fronto proti Velikovcu. Na poti z Dunaja je pa bilo v onih dneh (pred 27. aprilom) 6 velikih mož narj 30:5 cm in 20 metometov. Možnarje so nameravali postaviti ob zapadnem bregu Krke. S temi ojačenji so nameravali v kratkem napasti naše postojanke v treh smereh: iz Tinj preko Drauflohen čez Dravo, iz Rakolj preko Köhldorfa in severno od tod preko St. Ruperta na Veliko vee; Ob enem bi druge čete prisile na Ljubuške doline. Priprave Nemcev kažejo, da so

oni hoteli premirje prekršiti. Nemci so z našimi četami častniki in vojakih ravnal, ker to in proti vsem vojnim običajem. Tako so na primer v Rožu kar ustrelili 3 naše ujetje vojake brez vzroka. Tako so poročnik C., ki je poveljeval četi proti Labudu, ujeli, ga zaprli, in ko je bil že za prt, šli k njemu in ga neusmiljeno pretepavali; nemški nadporočnik Grenitzer iz Spod. Dravograda ga je tako klofotal in bil po glavi, da mu je izbil zob, da so kar vun leteli; revež je od bolečih klicaj, naj ga vendar ustrelijo. Sedaj leži v Volspergu. Nekega našega vojnega kurata, ki je pa bil oblečen v uniformo nadporočnika, so ujeli pri Velikovu in ga s 3 ali 4 vojaki odvedli v Celovec. Drugo jutro so kurata in vojake v Waisenhauskaserne pod prekim sodom ustrelili, ker so baje pri kuratu našli nekaj kompromitirajočih pisem. Kaj so prodirajoči nemški vojaki po osvobodnem ozemlju grozodejstev nad slovenskim prebivalstvom uganjali, je sploh nepopisljivo. Kjerkoli jim je kdo rekel, "das ist auch ein Windscher", so istega neusmiljeno pretepali in pobili, ali so pa vrhutega še udili v njegov dom in ga docela izropali, izplenili, opustošili in uničili. Nemški vandalizem je zdaj po slovenskem Koroškem uganjal take orgije, kakor prej v Srbiji, Belgiji in Franciji. Kdor je le ko ličjak zaveden Slovenec, so ga popolnoma oropali vse osebne, hišne in gospodarske opravde, vse ga živeža in mrtvega inventarja, in ves plen z avtomobili proč od vazaži. Najhujša grozodejstva so uganjali v St. Jakobu v R., v St. Janžu v R., v Sinčvasi, v Velikovu in okolici, v Železni Kaplji, v St. Stefanu pri Globašnici, v Spod. Dravogradu itd.

Tam so popolnoma razbili Slovence vse domove in gospodarska poslopja, da izgledajo, kakor da so pogorela; še celo vzdane okvire za okna in vrata so jim ven zmetali. Ko sem se vozil iz internacije od Beljaka proti Celovcu, je v istem kujeju nemški topniški stotnik, ki je iz Dunaja prišel, da je prodiral kot prostak z "Volkswehr" proti Velikovu in dalje pa da je videl takojšnjo nasilno in uničevalno ravnanje vojakov proti slovenskemu življu, da je nepopisno in da se je moral odstraniti, ker ni mogel več gledati. Kako so postopali nemški vojaki proti slovenskemu civilnemu življu, le nekaj primer: Kar na prosto denuciacijo so obdolžili 23-letnega Franceta Melher iz Kamina, da je nosil Jugoslovancem strelivo (kar pa ni res). Odpeljali so ga iz hiše pred svojega poročnika, ta jim je dejal, naj storijo z njim, kar hočejo. — Nato so ga brez vsake nadaljnje preiskave odpeljali v bližnji gozdič, ga postavili k drevesu, ga najprvo ustrelili v trebuhi, potem pa še zahrbtno v glavo od zadaj.

Mladenci je bil takoj mrtvev. Istotako so ljudovski sosedje na znani nemški vojakom nekega 27-letnega A. Rauter iz St. Jakobu v Rožu, da je prerezal telefonske žice. Ta jako pridni, pošten in mirni mladenci jim je dokazoval, da on tega ni storil. Vojaki pa so ga tako zmlatili, da ni niti najmanjši kosček kože zdrave na njem, so ga z bajoneti zabodli v vrat in trebuhi in mu zadaj v glavi izbili globoko luknjo. Ta trpin leži sedaj v Celovcu v neki bolnici; nemški zdravnik sam pravi, da se ni nikdar videl takega reveža, k njemu pa ne pusti nikogar. Enakih slučajev je premnogo, a koroško ljudstvo se sedaj ne upa jih prijavljati in tudi nima nikogar, komur bi jih naznanilo. Nemskim vojakom so pri vseh grozodejstvih pomagali domači Nemci in nemčurji. Najvišjo srditost so pa izvrševali proti slovenskim duhovnikom. Vsa župnišča v od Nemcev sedaj zasedenem slovenskem ozemlju so do zadnjega popolnoma oropana in izpraznjena. Celokna in vrata so izbita, vse kakor eno samo pogorišče. Se peči in štedilnike so razbili in odnesli. V Železni Kaplji služi župnišče sedaj vojakom za stranišče itd. Cerkve po tem ozemlju so vse oskrunjene. V St. Janžu v R., v Šmilchlu pri Pliberku, v Libelčah, v St. Jakobu v R. in drugod so nemški vojaki razsuli hostje po tleh in jih ostentativno jedli. Odnegli so celo vrsto kelhov in monštrancami v rokah itd. V Svincu (Eberstein) so iz elborija iz kapele usmiljenih sester v St. Rupertu popivali v gostilni. Vseh teh zločinov niti popisati ni mogoče. Skratka: godil se je nemoteno najhujši vandalizem in največje barbarstvo nad vsem slovenskim prebivalstvom na Koroškem, zlasti pa nad njegova voditelji. — Začeli so pa že tudi ropati po nemških cerkvah. Tako so na pr. od sobote na nedeljo v St. Rupertu pri Beljaku oropali vse cerkvene posode, tudi elborij in monštrance iz tabernaklja s hostijami vred.

IZMENJAVA BLAGA MED ČEŠKO IN JUGOSLAVIJO. Delegati češko-slovaške republike so prišli te dni v Belgrad, da se dogovore za vlado o izmenjavi blaga med Čeho-Slovaško in Jugoslavijo.

MINISTER PETRIČIČ V ZAGREBU. Zagreb, 5. marca. — Minister dr. Petričić, ki časno vodi posle ministerstva za prehrano, pri de nocoj v Zagreb, da osebno reši nekatera vprašanja, ki so nastala vsled uvedbe svobodne trgovine.

Kupujte Vojne Hranilne Znamke!

Ženske trpijo velikokrat neznozne bolečine, ki izhajajo iz nerodnosti njihovega natančnega sistema. One potrebujejo zdravila, ki bo zmanjšalo nevarnost ter olajšalo bolečine.

Severov Regulator. (Severa's Regulator) se po pravici imenuje "ženski prijatelj v boleznih", kajti njegove sestavine so take, ki so poznane, da prav učinkujejo in blagodejno vplivajo na prizadete organe. Prav toplo se priporoča vsem ženskam, ki trpe bolečine. Cena \$1.25 in 5 centov davka.

Zdravilo za prebavo je velikokrat potrebno, da se jemlje poleg drugih zdravil in Severov življenjski balzam (Severa's Balsam of Life) je poznat kot najbolje zdravilo za slučaj raznih bolezin. Njegov glavni učinek obstoji iz tega, da uredi prebavne organe in pozdravi cel sistem. Cena 85c in 4c davka.

Mrzla kopelj se velikokrat priporoča za zdravljenje boleznih, pri katerih se prizadete občutljive mrene, in v ta namen naj se deno vodo Severov Antiseptol (Severa's Antiseptol). V vsak kvart vode, ki je bila prekuhana, se deno eno žlico te soli. Cena 35c in 2c davka.

Severova družinska zdravila se prodajajo po vseh tiskarnah. — Zahtevajte Severova zdravila in ne sprejmite drugih. Ako vam jih ni mogoče dobiti v bližini, pošljite svoje naročilo naravnost in priložite potrebno svoto z davkom.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

JAREM REVSCINE

Po F. W. Dahman poslovenil
Rev. M. J. Golob.

(Dalje)

"Veseli me, da ste se odločili sprejeti službo pri meni", je rekel Gilbert. "Med tem časom sem imel prliko, poučiti se o vas in z veseljem vam moram priznati, da sem le dobro slisal o vas. Če sem našel v vas tako služkinjo, kakoršno si želim, vas bom gotovo dolgo pridržal v službi."

Nato ji je razkazal celo hišo, jo predstavil vsej družini, kot novo gospodinjino in stvar je bila končana.

Miss Karolina Everett je tako prevzela mesto gospodinjice pri Gilbertu in je gospodinjila vsem na popolno zadovoljnost. Prvi teden se gospodar še znenil skoro ni za njo, ravnal je pa z njo nad vse prijazno; kmalu si je pa začel dovoljevati prednosti do nje, katere je pa ona, čeravno uboga, z vso resnostjo zavrnila. Ko je videl, da od te strani z njo ni nič opraviti, jo je pustil pri miru in se je delal, kakor bi ne bil popolnoma nič užaljen zavoljo njene zavrnitve.

"Jaz sem vas hotel samo poskusiti, Karolina", je rekel, "gotovo je, da ste to poskušajo proti vsemu pričakovanju dobro prestali. Tako dekletu si želim za gospodinjino v svoji hiši."

S temi besedami jo je zapustil, pustil pa tudi v njenem srcu rano, ki je skelala in jo privedla do sklepa, poiskati si novo službo in kakor hitro mogoče, zapustiti to hišo. Predno je ta svoj naklep mogla izvršiti, je en večer zopet obhajal šumečo veselico, katere se je vdeležilo veliko število mnogovrstnih ljudi. Ponosno in moško kako vitez, se je gibal Gilbert med svojimi gosti vesela se čvrstelega zdravja.

Bila je krasna noč, ko se je obhajala ona veselica. Dolgo še po polnoči je vladalo živo veselje med gosti in skoro se je že novo jutro oglasilo, ko so poslednji gostje zapustili Gilbertovo hišo in v svoji kočiji odrdrali proti domu.

Sluge so prazne steklenice in kupice, kakor tudi drugo namizno oropje že pospravili in odšli počivati. Tudi nova gospodinja je ležala v mehkem Morfejevem naročju v svoji tihi sobici. Z eno besedo, v Gilbertovi hiši je bilo vse tiho in mirno, le hišni gospodar ni maral še za počitek. Kakor pošast je hodil nemirno sem in tja po mehki preprogi v črnem fraku in belem, globoko izrezanem oprsniku. Top je bil njegov obraz in iz njegovih izbuljenih oči je odseval vinski duh. Na obrazu mu je bilo čitati nezadovoljnost, vsa veselost razkošnega banketa ga očividno ni zadovoljila. Očividno se je nekaj nenavadnega godilo z njim in sam ni vedel, kaj pravza prav hoče. Zopet in zopet je odprl vrata v svojo spalnjo sobo, gledal vprto na svojo postelj; ždelo se je, kakor da hoče k počitku. Pa v trenutku se ga je polastil nov nemir, nova razburjenost. Teško sopeč je zopet hodil gor in dol po sobi. Kaj je vendar bilo, kar mu ni dalo počitka?

Kdor ima le malo psihologične ga ali dušeslovnega znanja, za njega bi ne bilo težko odgovoriti. Gilbert, človek popolnoma vdan nizki strasti, je bojeval težek boj v svoji notranjosti in v tem boju je njegov slab genij zmagal. Naklep, katerega je že davno skoval, se je imel nocoj spremeniti v črno dejanje, to je bil slednji njegov odločni sklep. V sobi je stala pisalna miza. Hlastno je odprl predal in potegnil iz njega celo vrsto ključev navezanih na vrvice in jih s trepetajočo roko hitro prebrala.

"Ta-le je, ta odpre vsako sobo v moji hiši!"
Iz drugega predala je vzel malo steklenico s prozorno tekočino, namočil z njo svoj svileni žepni robec, položil steklenico nazaj in

urno zopet zaprl in zaklenil pisalno mizo ter zapustil sobo. Ko je prišel na hodnik, si je vzel malo električno nočno svetilko in se napotil po raznih stopnicah nazgor proti sobi, kjer je počivala Karolina. Vse je bilo mirno v hiši, le tik-takanje velike ure spodaj v veži je odmevalo v nočni tišini. Z glasnimi udarci je ravno zaznanjala drugo uro po polnoči. Gilbert je stal pred vrati Karolinine sobe, ki je bila trdno zaklenjena.

"Če le ni pustila ključa od znotraj v ključavnici", je mrmral sam pri sebi in potisnil ključ v ključavnico, "kajti to bi mi dalo precej posla, predno bi odprl vrata in prišel do svojega cilja."

Vendar je bila ta skrb nepotrebna; dekletu je vrata zaklenila, ključ pa spravila pri sebi. In tako je Gilbert dosegel, kar je hotel. Ključavnica je odjenjala — in vrata so bila odprta.

"Zdaj pa le previdnost!" je šepetal sam zase in varno pristopil k postelji ter položil namočeni robec čez njen obraz. "prebuditi se ne sme, drugače je ves moj trud zastonj."

In ni se prebudila.
Močni vonj tekočine je povzročil na deklici, kar je Gilbert želel; mišice v obrazu so kmalu začele kazati živahno gibanje, ustnice so se začele premikati, kakor bi bila hotela govoriti, oči so ostale trdo zaprte in kmalu je bila v onem stanju, ko človek zgubi vsak občutek in popolnoma ne ve sam zase. — In zdaj jo je razkril svoj sateski zločin. Človeško oko ni videlo sramotnega dejanja, le vse vidno božje oko, katero prerode vidni v najgostejši temi, katero vidi tudi v najbolj skrite globine vsake človeške duše, je gledalo tudi nezasišano dejanje zverinskega človeka. Naslednji dan je bila Karolina vsa bleda in prepačena. O njeni običajni veselosti ni bilo najmanjšega sledu, tako da se je vse osebe čudilo nenavadni spremembi svoje gospodinjice. Gilbert pa se čeli dan ni pri kazal pred njo. Proti večeru ga je sama poiskala v njegovi sobi in mu nazzanjala, da namerava njegovo hišo zapustiti in da je svoje reči že pospravila ter je gotova za odhod.

"Zakaj pa ne bi dalje ostala pri meni?" je vprašal in se škrbno zogibal ostremu pogledu deklice, ja ne bi morda ona opazila, kaj prikriva njegov nemiren in negotov pogled.

"V pretekli noči je bil nekdo v moji sobi", je rekla jokaje, "in ko sem se prebudila, opazila sem čudno premembo na sebi, vrata so bila odprta, čuden duh je napolnjeval mojo sobo, kratko rečeno, nekdo si je dovolil z mano nekaj, kar se sama ne morem razumeti in po pravici se bojim prenočiti v tej sobi še eno noč, zato vas prosim, da me odpustite."

"Tako me v resnici hočeš zapustiti?"
"Da", je odgovorila kratko pa odločno, "bojim se biti še v vaši hiši in ne ostanem za nobeno ceno."

"Dobro, dobro", je rekel ves v zadregi, ugibajoč se njenemu ostremu pogledu. "Ne vem kaj vas žene tako na hitro od moje hiše. Pač bi vas postavno lahko primorjal, ostati še dalje pri meni, zakaj kakor veste, se najina pogodba glasi na štirinajstdnevno odpoved od obeh strani. Pa nisem se še nikoli z ženskami vjedal in se tudi z vami ne bom. Žal mi bode po vas. Vam pa hočem pokazati, kako si vašo verno službo cenim, vam ne bodem samo pol meseca še naprej plačal, temveč vam dam vrhitega še to-le svoto denarja, da si z njim pomorete, dokler dobite drugo službo."

Potegnil je listnico, vzel iz nje nekaj bankovcev ter jih dal njej. Ni pričakovala tega, in ker je bila uboga, jih je rada vzela. Nato je stopil k mizi ter ji napisal odpustnico, v kateri je njeno službo dostojno pohvalil. Hvaležno je sprejela lepo spričevalo, poslovila se od njega in od ostalega družinskega osebja ter pobrala svoje stvari in se napotila proti vratom spodaj. Gilbert je hodil zamišljeno sem in tja po sobi, ko je čul, da gre že proti vratom, je urno stopil za njo.

"Bodite srečna!" jo je ogovoril, "zares nerad vas vidim odhajati in če bodele kedaj v kaki potrebi, veste, kje jaz stanujem in prepričali se bode, da imate v meni pravega prijatelja."

Toliko da ga je pogledala in tiho, skoro neslišno se poslovila, rekoc: "Good bye, sir", potem pa je urno zapustila to njej tako zasovraženo hišo. On pa je šel znova gor s svojo sobo, s poveseno glavo neprestano hodil sem in tja ter zaman skušal vdušiti in potisiti svojo užaljeno vest.

Mislite, da mu je bilo žal? Videti je tako. Njegovih slugeden mi je pozneje zaupno povedal, da je gospodar prve dni po Karolininem odhodu kakor iz uma hodil od sobe do sobe.

Srečen, trikrat srečen je človek, pri katerem duh nad telesom vlada. Pa le človek, ki ima popolno spoznanje samega sebe, more to srečo uživati. Vse dobro v nas izvira namreč iz resničnega samospoznanja, po katerem mi si cer lahko želimo, ali Bog nam ga da pa v resnici tudi doseči, kakor naš sv. pisano uči. Da samega sebe dobera spoznati ni tako enostavna stvar, mi bode vsak rad pritegnil, ki se je v resnici za to čednost trudi. Kdor si za to popolnost ne prizadeva, v dobrem daleč napreduje, ne bo. Že starodavni grški pesnik je svoje rojake tako učil: "Hočeš natančno znati, kdo si, poglej grobove, ob katerih ti tvoja cesta potuje. Tam težijo kosti, tam pepel kraljev, tiranov, visoko učenih mislecev, kakor tudi marsikateri, ki je bil ponosen na svoj plemeniti rod, veliko bogastvo, visoko in častno službo, ali na telesno moč in lepoto. Čas ni nobenemu prizanesel. Skozi grobne vrata vsak dan potuje človeštvo, to dobro premisli in boš vedel, kdo si."

Gilbert pa ni bil take vrste človek, da bi bil samega sebe spoznaval v takem resnem ogledu, kakor ga nam svetuje gori omenjeni pesnik. Zato pa tudi ni spoznal brezdanjega prepada hudobije, v katerega se je ono strašno noč vrغل. Iz vsega njegovega obnašanja, iz vsake njegove kretnje je govorila le živalska pohotnost, ki je njegovo človeško naravo v satesko spremenila. Naj bode temu kakor rado, ako bi bil Waldron O'Shaughnessy, ali pa jaz o prej poročanem zločinu vedel, bi ga gotovo brez usmiljenja izročil roki pravice.

(Dalje prih.)

Kdor želi imeti knjige Zvezde Katoliških Slovencev od lanskega leta, naj se takoj oglasi, dokler zaloga ne poide. Imamo jih še nekaj v zalogi.
Cena četverih knjigam \$1.10.
Naroča se v našem upravnistvu 67 E. 7th ST. NEW YORK, N.Y.

Kupujte Vojne Hranilne Znamke!

Za CISTENJE OBLEK!
POKLIČITE NAS PO TELEFONU
ALI PA SAMI PRINESITE
NAŠE DOBRO DELO IN POTREBZA JE ŽE VEČ LET POZNANO KOT NAJBOLJE
The Frank's Dry Cleaning Co.
URAD IN DELAVNICO 1361 East 55th Street
Nasproti Lake Shore Banke
COLLINGSWOOD PODRUŽNICA 1513 Waterloo Road
Zraven 156th St.
TELEFONI (CENTRAL) 5694 (ROSEDALE)

VESELA ZNAMENJA.

"Kolikor jasnejšo sliko dobivamo o vseh dogodkih v Parizu, kdor več izvemo zlasti o delovanju našega predsednika Wilsona in o delovanju Slovencev v domovini za našo prihodnost, toliko bolj se nam jasni obraz. Marsikako tesno uro strahu in bojazni smo te mesece prestali, ko smo čitali poročila iz Evrope. Seveda poročila so bila barvana od sovražnikov in so imela namen slepiti javno mnenje. Zato imamo tu Jugoslovani zopet dovolj vzroka, da smo hvaležni našemu predsedniku in voditeljem naroda doma. Vzlasti na dve strani naj opozorimo:

15. junija poročajo iz Rima o velikem razburjenju, ki vlada v Rimu in po Italiji. "Wilson ne odstopi niti za pičico od svojega pričanja glede Reke in Jadranskega morja", "Popolo d'Italia" pravi, da je "situacija Italije jako črna. Vsak novi dan", piše, "prinaša za Italijo nove rane. Francoska je uradno priznala Jugoslavijo in pustila Italijo. Mesto, da bi bila Italija danes ljubljenja in spoštovana zaveznica Francije, stoji med narodi osramotena in ponižana, obdana od hudih sovražnikov in zapuščena od prijateljev."

In to je zaslužila. Pomilujemo ubogi narod, ki bode nosil te nesledek. Toda, zakaj se je pa dal slepiti takim breznančajnim možem, kakor sta bila Orlando in Sonnino.

Ta italijanska tožba kaže, da niso dobili, kar so iskali. Drugo veselo sporočilo je pa to, da je prišel ljubljanski vladika škof Jeglič v Pariz in sicer v spremstvu zastopnikov vseh strank, in deloval za svobodo svoje naroda; ta Jeglič, na katerega se je zlo skafle gnojnice po vseh časopisih, oni Jeglič, katerega so ameriški Slovenci, naskočevali po pisanju Glas Naroda, pisali kupe grdih in oštudnih pisem, oni Jeglič, ki je bil proglašen kot protinaroden verski fanatik in prenapetež.

Da, to je veselo znanje. To prica, da se je doma narod streznil, da se je otreseš podlih hujška čev, ki so sečuvali narod na najbolj delavne in požrtvovalne možje, da so tako zavirali njegov napredek.

O, kdaj pride tudi za nas ameriške Slovence tak lep dan! Koliko bi lahko storili za skupni napredek, koliko za osvobodjenje naroda. Toda par mór na obeh straneh tlačiti ubogi narod k tlom, ga sečuva proti onim, ki bi tes lahko vodili narod k vspehom, in vsi trpimo — kakor je trpel narod doma v času gonje proti Jegliču.

Kupujte Vojne Hranilne Znamke!

KRIŽEV POT

Sv. Leonarda Partomavriškega ZA CERKVENO IN DOMAČO PORABO JE RAVNOKAR IZŠEL V NAŠI TISKARNI. KNJIŽICA JE PRIROČNE ŽEPNE OBLIKE IN BROŠIRANA.

Cena izvodu 15 ct.

Pri večjih naročilih znoten popust

ŽALOSTNA IGRA.

Sedanja večina (republikanska) v senatu in kongresu igra zelo klaverno vlogo. Tako so polni sovrštva do predsednika Wilsona, da so pozabili na vse meje dostojnosti in da sploh nič ne mislijo, kaj počno. Cel svet z nestrpnostjo čaka miru. Vsakega dne je škoda. Mirovna konferenca se je z velikim težavo zjednila vsaj v glavnih točkah, tako, da so mogli dati sovražniku pogoje miru. Resni v tej mirovni pogodbi vse, kakor bi moralo biti. Nekateri niso zadovoljni z enimimi točkami, drugi zopet ne z drugimi. Vendar reči se sme, da je vse nekako približno, kakor naj bi bilo. Kdor pozna evropsko starokopitno politiko! Kdor računa z grabežljivostjo nekaterih vlad, kdor zlasti ne pozabi velikanske zahrbtnosti in trige Nemčije na eni strani, in Italije, njene skrivne zaveznice, na drugi, ta pa vsak občuduje ogromne uspehe, katere je dosegel naš predsednik v Evropi. Vsak Amerikaneec je in mora biti ponosen na te uspehe, kajti navsezadnje je Wilson samo reprezentant nas Amerikancev in kar on doseže, dosežemo mi — Amerikanci. Toda strastna strankarska politika republikancev sicer dobro vidi te velikanske uspehe Wilsonove in — o, to bi mu peli slavo, ko bi bil republikanec. Toda demokrat je in zato je vse za nič, kar je naredil. Seuator Knox je šel tako daleč, da je predložil posebno predlogo, s katero naj senat silene, da se mora liga narodov ločiti od mirovne pogodbe, t. j. naj se najprej mir sklene, potem pa naj se sklepa o ligi narodov. Ako bi se to res zgodilo, je bilo ogromno delo mirovne konference več kot pol leta zaman. Vse bi se moralo začeti znova. — To bi bil velikanski triumf Nemčije in to samo na ljubo strankarski strasti republikanske večine. Zanimivo pri tem je pa najbolj to, da jim vsi kapitalisti krepko pomagajo. Podlo so izdali bankirji kopijo mirovnih pogodb, katere so jim bile zaupno izročene. Iz tega ve lahko narod, katere stranka je ljudska, katere pa kapitalistična. Republikanec mora iti pa trda za prihodnje predsedniške volitve, da se poslužuje tako podlih sredstev v dosego svojih strankarskih koristi.

Vendar tolaži nas to, da se Wilson za nje ne zmeni. On ve, da ima za seboj narod in to mu je dovolj.

Opomin.

Žena: "To bi bili lepi časi, da bi bila jaz mož!"
Mož: "Zekaj?"
Žena: "Kadar grem mimo prodajalne s slobuki in vidim krasno izložbo, si v duhu predstavljam, kako veselo in srečno bi naredila svojo ženo, ko bi ji prinesla v dar klobuk in sicer nepričakovano!"

LISTNICA UREDNIŠTVA.

A. J. Joliet, Ill. — Hvala! Dopisane ne moremo priobčiti, dasi je vse res, kar pišete in še več je res. Takih dopisov smo dobili iz Waukegana pred leti vse polno in jih imamo še sedaj spravljene. Ne mislite, da se bojimo boja O, nikakor! Samo pohujšanja se bojimo! Za pravico in resnico se potegniti in morda tudi trpeti, to je dolžnost vsakega moža, se najbolj pa katol. časnikarja. Mi ne živimo za danes. In nam je vse jedno, kako nas naši nasprotniki sodijo. Mi živimo za prihodnost in pravici nas bodo sodili, ko največ ne bo in pa Bog pri sodbi. — Sicer pa hvala! O, ne, nismo o samljeni! — Zdravi. Urednik

ZAHVALA

Iz src polnih žalosti in bolesti za izgubo ljubljenega sina in nepozabnega brata

JOŽEFA BOMBAČ

izrekamo tem potom zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tolažbo in sočutje skazano, ko ga je dne 22. junija Bog na nagloma vzel iz naše sredine. Hvala posebno č. g. župniku, Rev. A. Berku, članom društva sv. Cirila in Metoda KSKJ., ki so ga kot svojega sobrata spremili na njegovi zadnji zemski poti, ter društvom Marija Čistega Spojetja KSKJ., Sv. Alojzija JSKJ., Bled SNPJ., Planinski Raj in Jugoslovan, za nagrobne vence in sožalje.

Naj častne v blagem spominu pri vseh prijateljih in znaneih. Posebno se ga priporoča v molitvi, ki bo najbolj tolažila žalujoče sorodnike. Bog bodi mu milostljiv! Naj v miru počiva!

Lorain, O., 27. junija 1919.
Mr. in Mrs. Anton Bombach, žalujoči oče in mati, sestre in bratje.

Društvo Sv. Frančiška Seraf. K. S. K. Jednote ima svoje seje vsako drugo soboto v mesecu na 62 St. Mark's Place, New York, N. Y. Sprejema člane od 16-50 leta za zavarovalni no \$250.00, 500.00 in \$1000.00 in bolniško podporo. Zavedni rojaki, pristopite k temu prekoristnemu društvu, ki je eno izmed najagilnejših v New Yorku.

NAROČNIKOM

"SLOGE" V CLEVELAND, O.
Kdor želi naročiti ali plačati list ali dobiti zaostale številke, naj se obrne do zastopnika:
Mr. F. Suhadolnik
6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem preskobel z zimskim obuvanjem od najmanjše do največje mere. Kdor ima največje nogo, naj se zglesi pri nas. Kajti pri nas se dobi: Ženske črevlje od najmanjše pa do mere 10. Moške, od mere 6 — pa do 14. Največji ljudje so lahko brez skrbi, da ne bodo hodili bos. Cene so primerne. Se priporočam.

FRANK SUHADOLNIK

6107 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND OHIO.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ
6217 ST. CLAIR AVENUE

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Komfort za noge.

Ako so Vam ranjene noge ali so Vam pote ter na ta način povzročajo občutne bolečine, ki žgo in ustvarjajo sibičenje, ako nabreknejo noge v devljih in rane povzročajo pri hoji trpljenje, ne čakajte. Dobite pri vašem lekarnarju

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge) in komfort za vaše noge bo zagotovljen. To je prijeten prašek za noge. Malo posutega praška med prsti in na vrh ter podplatih vsako jutro in nekoliko pri hoji čevljev ali nogovico povzroči čudeže. — Cena 25 centi in 16 danka.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Društvo Sv. Družine št. 11 D. S. D., Pittsburgh, Pa.

Naaznanja vsem rojakom in rojakinjam med 16. in 50. leti, da je pristop v Društvo za nedoloten čas prost. Bolniške podpore izplačuje društvo po \$1.00 na dan. D. S. D. izplačuje zlaten smrtnino, tudi za poskodnino in raznovrstne operacije. Za nadaljna pojavnila se obrnite na sledeči odbor: Josip Pavlakovich, predsednik, 54 Low Road; John Golobič, podpredsednik, 5621 Carnegie Ave.; George Weselich, 1. tajnik, 5222 Keystone Street; Josip L. Bahorich, 2. tajnik, 5138 Dresden Way; Anton Skerlong, blagajnik, 5124 Butler St. — Mesečne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj v K. S. Domu. — Rojaki Rojakinjaj pristopite še danes kajti jutri bo mogoče prepozno.

Naši zastopniki.

- Cleveland, O. Podružnica "Sloge", 6313 St. Clair Ave. Mr. Anton Strniša, 6305 Glass Ave.; Mr. Frank Gaspari, 887 Ansel Rd.; Mr. Jakob Resnik 3599 E. 81 St.; Mr. J. Meglich, 6713 Edna Ave.; Mr. John Mescic, 14309 Darly St.; Mr. Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave.
- Brooklyn, N. Y. Mr. Josip Škrabe, 79 Evergreen Ave.
- Bridgeport, Conn. Rev. Mich. J. Golob, 450 Pine St.
- Bridgeville, Pa. Mr. Ivan Vrtačnik, Box 595.
- Forest City, Pa. Mr. Peter Srnovršnik, Box 270; Miss M. Svete.
- Houston, Pa. Mr. John Pelhan.

Pittsburgh, Pa. Mr. John Bogan, 207-57 St.; Mr. George Veselić 5222 Keystone St.; Mr. John Golobič 5621 Carnegie St.; George Witkovich, 5104, Butler St.

Steelman, Pa. Mr. Anton Malešich, 157 Main St.

Joliet, Ill. Mr. Aleks Plut, 1207 Center St.

Barberton, Ohio. Mr. Joe Lekšan, 149 Center St.

Sheboygan, Wis. Mr. Mike Progar 1621 N. 9 St.

Indianapolis, Ind. Mr. Frank Markič, 765 Holmes Ave.

Willard, Wis. Fr. Perovšek, — Box 10.

Eveleth, Minn. Francis Gregorich, Box 22.

Soudan, Minn. John Loushin Box 1230.

Ely, Minn. J. J. Peshell, Box 165; John Otrin, Box 322.

Braddock, Pa. J. Lesjak, 1111 Wood Way.

New Duluth, Minn. Mike Šephar, 403—97th Ave. W.

Chisholm, Minn. Mrs. B. Globočnik, 309 Central Ave.; John Klun, Box 668.

Buhl, Minn. Gregor Rus, Box 22.

Gilbert, Minn. Frank Ulcar, Box 574.

Hesperia, Mich. Marko Wuth, R. F. D. No. 3.

KUPUJTE VOJNO - HRANILNE ZNAMKE.

KRIŽARJI

ZGODOVINSKI ROMAN V ŠTIRIH DELIH

Spisal: H. SIENKIEWICH Poslovenil: PODRAVSKI

Dalje.

Med tem se iznenadoma oglasi stari Nikolaj iz Dolgega lesa: "Ljudje govore o vas, da ste pohlepni in grabežljivi, a sam Bog ve, da po pravici, ker vam pojde v tej zadevi dokaj več za dobiček nego za čast vašega reda."

"To je resnica!" zakličejo soglasno vsi mazoveški vitezi. Križar stopi nekoliko korakov naprej, dvigne glavo ponosno po koncu, premeri viteze s prezirljivim pogledom in reče:

"Nisem prišel semkaj kot poslanec, marveč kot pričur dogodkov ter sem pripravljen braniti čast reda do poslednjega vzdihljaja. — Kdor si torej navzlic temu, kar je rekel sam Jurand, še drzne sumničiti red udeležbe pri ugrabljenju one deklice, naj dvigne to viteško znamenje ter gre na sodbo božjo!"

Po teh besedah vrže pred nje viteško rokavico, ki je padla na tla, oni pa so vsi stali in molčali, boječi se sodbe božje, dasi bi bil marsikateri od njih hotel pobožati s svojim mečem Križarjev vrat. Nikomur ni bilo tajno, da je Jurand sam proglasil, da mu niso Križarji odnesli otroka, torej si je sleherni mislil, da je to resnica in da zmaga ostane na Rotgierovi strani.

Vsled omahovanja vitezov postane Rotgier še bolj ošaben; prime se za bok in vpraša:

"Ali je tukaj med vami nekdo, ki bi si drznil, dvigniti to rokavico?"

V tem hipu stopi naprej neki vitez, katerega poprej nihče ni opazil, ki pa je nekaj časa že za durmi poslušal ta razgovor, ter reče:

"To sem jaz."

Po teh besedah vrže svojo rokavico Rotgieru naravnost v lice ter reče z glasom, ki se je v tej splošni tišini razlegal nalik gromu po dvoranah:

"Pred Bogom, pred dostojnim knezom in pred zbranimi častimi vitezi te dežele, ti rečem, Križar, da lajšaš kakor pes proti resnici in pravici ter te pozivam na dvoboj, bodisi že pes ali na konju, na sulice ali na sekire, na kratki ali na dolgi meč, ne na sužnost, marveč do poslednjega zdihljaja, na smrt."

V dvorani si lahko slišal letelo muho. Oči vseh so se obrnile na Rotgiera in na viteza, ki ga je pozival na dvoboj, katerega nihče ni poznal, ker je imel na glavi čelado, katera mu je popolnoma zakrivala gorenji del lica, med tem ko se je spodnji skrival v temni sencji. Pa tudi Rotgier ni bil manj presenečen od drugih. Zadrega, besna jeza in bledeca so se mu vrsile na lico, kakor šine blisek po temnem obzorju po noči. Pograbil je z roko usnjato rokavico, katera mu je bila obvisela na naramniku, ter vprašal:

"Kdo si ti, ki me pozivaš na sodbo božjo?"

Sedaj vitez sname svojo čelado, pod katero se je prikazala mlada, jasna glava, ter reče:

"Zbišek iz Bogdanca, mož Jurandove hčerke!"

Vsi so se začudili in Rotgier ni manj nego drugi, kajti nihče, razun kneza in kneginje, očeta Višonjka in gospoda de Lorche ni vedel za to, da je Danuša omožena. Križarji so bili gotovi, da ona nima drugega branitelja razun svojega očeta. V tem hipu pa stopi naprej gospod de Lorche in reče:

"Na svojo viteško čast potrjujem resnico njegovih besed; kdor bi si drznil o tem dvomiti, imel bo opraviti z menoj. Tukaj je moja rokavica."

Rotgier, ki ni poznal strahu, in v katerem se je v tem hipu srce burilo od jeze, bi bil nemara dvignil tudi rokavico, toda spomnivši se, da oni, ki mu jo je vrgel, je bil sam hraber vitez in vrhu tega še sorodnik grofa Goldrija, zatorej si je premislil, a to tem več radi tega, ker je vstal tudi sam knez, najezil obrvi in rekel:

"Te rokavice ne pustim dvigniti, ker tudi jaz pričam, da je ta vitez govornik resnico."

Ko Križar to čuje, se prikloni ter reče Zbišku:

"Ako ti je ljubo, poskusiva se peš v zaprtem prostoru s sekirami."

"Jaz sem že poprej pozval na to" mu odvrne Zbišek.

"Bog daj zmago pravici!" zakličejo mazoveški vitezi.

IV.

Radi Zbiška so bili vsi vznemirjeni in vsem dvorani. Bali so se zanj vitezi in ženske, kajti bil je splošno priljubljen, a vsled Jurandove pisma tudi nihče ni dvomil, da je resnica na Križarjevi strani. Od druge strani pa je bilo tudi znano, da je Rotgier eden najbolj slovečih bratov in redov. Njegov strežaj van Krist je pripovedoval nemara nalašč med mazoveškim plemstvom, da je njegov gospodar že poprej nego je postal oboževan redovnik, sedel enkrat pri križarski odlični mizi, h kateri so dopuščali zgolj najbolj sloveče viteze, takšne, ki so že bili v Sveti deželi, ali so se že borili z orjaki, zmaji in čarovniki. Poslušajoči tako pripovedovanje van Krista ter ob enem tudi bahasto zagotovo, da se je njegov gospodar pogostoma boril z "mizerikordijo" v jedni, a s sekiro ali mečem v drugi roki, in sicer naenkrat celo s peterimi nasprotniki, so bili Mazurji zelo vznemirjeni in marsikateri je dejal: "Ej, ko bi bil tukaj Jurand, on bi si znal pomagati z dvema takšnima, temu se noben Nemec ni ubranil; toda gorje mladeniču, ker ga Križar z močjo in s starostjo daleč nadkriljuje." — Drugim je zopet bilo žal, da niso oni dvignili rokavice, trdeci, da bi bili to gotovo učinili, ako bi ne bilo Jurandovega pisma. Toda strah jih je pred božjo kaznijo.

Pri tej priložnosti so se na vzajemno tolažbo naštevale imena mazoveških in poljskih vitezov sploh, kateri so na dvorskih igrah in v resnih dvobojih zmagali zapadne viteze, a pred vsemi drugimi Zaviša iz Garbove, s katerim se ni mogel meriti nobeden križarski vitez. Bili pa so tudi takšni, ki so dokaj zaupali Zbišku ter so govorili: To ni več nikak slabotnej, ker je že nekateremu Nemcu razbil glavo na potepanti zemlji, kakor smo čuli. Zlasti pa jih je odrinil junaški čin Zbiškovega strežaja Hlave, ki je na večer pred borbo poslušalje van Krista o nečevnih zmagah brata Rotgiera, v svoji vročevrstnosti pograbil van Krista za brado, ter mu dvignil glavo v znak in rekel: "Ali te ni sram, da se tako lažeš pred ljudmi? Poglej vendar kvišku, da te tudi Bog čuje!" — In držal ga je tako dotlej, da bi človek mogel izmoliti jeden očenaš; ko pa se je van Krist končno oprostil, jel ga je takoj povpraševati po njego-

vem rodu, in ko je začul, da je plemenitaškega rodu, je pozval tudi on njega na dvoboj na sekiro.

Mazurji so bili nad tem dejanjem potolaženi in marsikateri od njih je rekel: "Takšna človeka ne bosta omahovala tudi na bojišču, in ako je pravica na njiju strani, pa ta dva Križarja ne odneseta zdravih kostij z borišča. Toda Rotgier je znal do te mere metati ljudem pesek v oči, da so mnogi bili v strahu zastran tega, na kateri strani je pravica, in med temi se je nahajal celo sam knez."

Zato je na večer pred borbo pozval knez Zbiška na razgovor, na katerem je bila navzoča tudi kneginja, in ga vprašal:

"Ali si zagotovljen, da bo Bog s teboj? Odkod veš, da so oni ugrabili Danušo? Ali ti je kaj omenil Jurand? Glej, tukaj je Jurandovo pismo in pismo duhovnika Kaleba z Jurandovim pečatom. V tem pismu pravi Jurand, da on ve, da mu njegove hčerke niso ugrabili Križarji. Kaj ti je on rekel?"

"Rekel mi je, da to niso bili Križarji."

"Kako moreš torej izpostaviti življenje in iti na sodbo božjo?" Zbišek je umolknil, le trepalnice so mu nekoliko zadrgale in solze se mu zbirale v očeh.

"Jaz ne vem ničesar, milostljivi gospod", je rekel. "Odsla sva od tukaj ob enem jaz in Jurand in potoma sem mu priznal, da sem poročen z Danušo. On je jel tarnati, da je to nemara kazen božja, toda takoj se je pomiril, ko sem mu dejal, da je to volja božja ter mi je moje ravnanje oprostil. Potoma je govoril, da nihče drugi ni ugrabil Danuške nego Križarji; kaj se je zgodilo pozneje, tega niti sam ne vem... V Spihov je dospela ona ženska, ki je meni prinesla neko zdravilo v lovski gradič, in ž njo je došel še jeden poslanec. Ona sta se zaprla z Jurandom, s katerim sta se razgovarjala. Kaj so se menili, tega ne vem, pač pa vem to, da po tem razgovoru Juranda niti njegovi lastni služabniki niso mogli spoznati; tako čuden je bil, kakor bi ga vzeli iz rakve. On nam je rekel, da Danuške niso ugrabili Križarji; na to je izpustil na prosto de Bergova in vse druge sužnje. Bog sam pa vеди, čemu je potem sam brez kakega strežaja odšel? Rekel je, da gre k razbojnikom odkupiti Danuško, meni pa je zapovedal, da naj čakam. In jaz sem čakal. Med tem pa je dospela novica iz Šcitne, da je Jurand pobil Nemce in končno padel tudi sam. O milostljivi gospod; mene je zgnala v noge spihovska zemlja, in malo je manjkalo, da nisem zorel. Zapovedal sem ljudem, naj zasedejo konje, in hotel sem oditi, masčevat se za Jurandovo smrt. Toda duhovnik Kaleb mi je dejal: "Šcitne ne vzameš, pa tudi vojne ne začneš! Pojdi h knezu, nemara ondi kaj vedo o Danuški." Prišel sem torej in došel uprav v onem trenutku, ko je oni pes lajal o križarskih krivicah in o Jurandovi znorelosti. Jaz, gospod, sem dvignil njegovo rokavico, dasi ne vem ničesar drugega, nego to, da so to peklenški lažnjivci, brez sramote in vere. Glejte, milostljivi gospod, oni so ubili tudi de Fourcyja ter potem noteli naprtiti ta umor na mojega ščitnosca: Za Boga, ubili so ga kakor vola, potem pa so prišli k vam, milostljivi gospod, iskat osvete in kazni. Kdo more torej reči, da se niso lagali tudi Jurandu in pred vami, milostljivi gospod? Ne vem, ne vem, kje je Danuška! Toda pozval sem ga na dvoboj, ker mi je dražja smrt, ako bom moral pri tem izgubiti življenje, nego življenje brez ljubezni, brez nje, ki mi je najdražja na svetu."

Po teh besedah si je strgal mrežico z glave in si pulil lase, ki so se mu vsuli na ramena. Kneginja Ana Danjta, ki je bila radi Danušine izgube ganjena do dua srca, mu je položila sočutno roko na glavo in rekla:

"Bog ti pomagaj! Bog te potolaži in blagoslovi!"

Knez ni nasprotoval dvoboju, kajti po takratnih običajih ga ni mogel zabraniti. Izposloval je samo to, da je napisal Rotgieru velikemu mojstru, kakor tudi Siegfriedu de Loevijju pismo, z naznanilom, da je vrgel sam prvi mazoveškim vitezom rokavico in da se hoče vsled tega boriti z možem Jurandove hčerke, ki ga je bil že poprej pozval na boj. Križar je pojasnil velikemu mojstru, ako se spusti v dvoboj brez njegovega dovoljenja, da stori to radi tega, ker tu pojde za čast viteškega stanu in za odvrnitev suma, kateremu hoče on napraviti konec bodisi celo z življenjem. To pismo je odnesel do meje jeden Rotgierovih služabnikov, dalje pa bi imelo biti ono odposlano po pošti, katero so bili uvedli Križarji dokaj let pred drugimi v svojih deželah.

Med tem so potepali na grajskem dvorišču sneg in posuli ga s pepelom, da se borilecema ne bi polzevo po gladkem površju. V vsem gradu je bilo nenavadno živo. Dvornice in vitezi so bili tako razburjeni, da nihče ni spal v oni noči pred borbo. Govorili so, da borba na konju s kopjem ali z mečem preneha navadno le z lahko rano, med tem ko je peš-borba s sekirami zmerom smirna. Srca vseh so bila na Zbiškovi strani, toda čim bolj je bil kdo naklonjen Zbišku ali Danuški, s tem večjim nemirnom se je spominjal vsega, kar so pripovedovali o moči in gibčnosti Križarja. Dokaj žensk je prebilo noč v cerkvi, kjer se je izpovedal tudi Zbišek po sv. maši duhovniku Višonjku. Govorile so druga drugi, gledaje njegovo še skoro povsem mladeniško obličje: "Saj je to še pravi dečko; kako torej, da nese svojo mlado glavo pod nemško sekiro?" Torej so

Dr. J. V. Zupnik

ZOBOZDRAVNIK

6127 St. Clair Avenue

nad Grdinovo prodajalno.

Najbolše močoe zobozdravniško delo za zmerne cene.

Kot plašje vzame tudi "Liberty Bond"

prosile se tim vnetejše Boga, naj mu on priskoči na pomoč. A ko je on ob svitu vstal ter odšel skozi kapelico, da je v svoji sobici pregledal orožje, so se jim znovic srca obodčila, kajti Zbiškovo lice je bilo res še mladeniško, njegovo telo pa je bilo nenavadno krepko in razvito; torej so bili uverjeni, da si bo znal vsekakor pomagati navzlic svoji mladosti ob času potrebe celo z najkrepjšim človekom.

Dvoboj bi se imel vršiti na grajskem dvorišču, katero je obklojevala lesena galerija.

(Nadaljevanje prih.)

OGLAŠAJTE V "SLOGI"

Molitveniki z velikimi črkami za slabovidne in vse druge knjige iz bukvarne Ave Maria

se dobe pri

ANTONU STRNIŠA

6305 Glass Ave.

Cleveland, O.

Telefon: Main 1441.

Telefon: Central 8821-W

Mihael S. Čerezin

HRVATSKO-SLOVENSKI ODVETNIK

PISARNA: SOBA ŠT. 414 ENGINEERS BUILDING, na četrem nadstropju.

Vogal St. Clair in Ontario ceste, blizu Public Square CLEVELAND, OHIO.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premočiti z nizjo ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na zldro zranko, na besedo Loxol in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristnejša kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

DR. S. HOLLANDER,

DENTIST

1355 E. 55th St. vogal St. Clair Ave.
NAD LEKARNO.

Ure od 9. dopoldne do 8. zvečer. Zaprt ob sredah popoldne in ob nedeljah.

NAZNANILO

Posestva katera imamo mi za prodati so sledeča:

Eno posestvo na vogalu za več trgovin.

Eno posestvo na vogalu za dve trgovini.

Eno posestvo, residence z 7 sobami.

Eno posestvo, residence s 12 sobami.

Eno posestvo, residence z 7 sobami in kopališčem.

Eno posestvo, residence z 8 sobami in kopališčem in garage.

Eno posestvo, residence z 9 sobami.

Dve posestvi, residence z 8 sobami in kopališčem.

Eno posestvo, residence z 10 sobami in kopališčem.

Eno posestvo, residence z 4 sobami in kopališčem in približno en akter sveta zraven na Blvd.

Vsa zgoraj navedena posestva so v dobrem redu in zelo po ceni ter se lahko kupijo na lahka odplačila. Zatorej bode v vašo lastno korist če se oglasite pri nas predno kupite kje drugje.

Imamo tudi zelo veliko lotov v različnih lokalih po nizkih cenah.

ST. CLAIR REALTY CO.

6313 ST. CLAIR AVE.

Pohištvu, peči in hladilnice Ice - Boxes

Vedno najbolše in najcenejše pri

THE STAR FURNITURE CO.

5824 ST. CLAIR AVE.

GOTOVINA ALI KREDIT. VZAMEMO LIBERTY BONDE KOT GOTOV DENAR.

Naših 14 točk.

Casopisje piše vsak dan o znamenitih 14ih točkah. Ali poznate naših 14 točk? Tu so: 1. Trinerjevo zdravično grenko vino izčisti notranje organe in jih take ohrani. 2. Pospeši apetit. 3. Pomaga prebavi. 4. Ojači živce. 5. Hitro olajša vse želodčne bolečine, zaprtost, slabo prebavo, glavobol, nervoznost itd. 6. Zabranj nevarne želodčne bolezni. 7. Učinkuje brez bolečin. 8. Ima dober okus. 9. Ne škoduje niti najbolj občutljivim želodcem. 10. Njegova cena je nizka, dasi so se njegove snovi precej podražile. 11. Stavljeno je iz najboljših snovi, kar jih pozna zdravniška umetnost. 12. Trinerjevo zdravično grenko vino uživa 20 let najboljši ugled. 13. Njegova formula odgovarja v vseh ozirom postavi prohibicije. 14. Dobro je imeti ga vedno pri rokah. Dobri se pri vseh lekarnarjih. Joseph Triner Company, 1333-1335 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

National DrugStore

Slovenska Lekarna
vogal St. Clair in 61 ceste.

Naša lekarna je tekem svojega obstanka postala znana kot najboljši kraj, kjer se dobe zanesljiva, sveža in dobra zdravila. Z vsu krbjo tudi izdelujemo zdravila po zdravniških predpisih.

Kadar dobiš od zdravnika predpis za zdravila, pridi vselej k nam in boš zadovoljen.

Naša zdravila so vedno sveža.

OBRESTOVATI

Se prične vsaki dan kadar naložiš v

LAKE SHORE BANK

Obresti se plačujejo do dneva, ko vzdigneš denar, kakor po splošni regulaciji.

St. Clair and E. 55th St.
Prospect and Huron Rd.
Superior and Addison R.

VAŠA OBLEKA

bo zgedala kot nova ako je prinesete nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenamerimo po novi modi.

Frank's Dry Cleaning Co.

Telefon: Central in Rosedale 5691.
Delavnica in urad
1361 EAST 55th ST.
naproti Lake Shore Banke,
COLLINGSWOOD — PODRUŽNICA
15513 WATERLOO RD.

J. J. PESHELL

Box 1-5 Ely, Minn.
ima v zalogi molitvenike z malim in velikim tiskom.

ZASTOPNIK

Frank Gašpari 187 Ansel Road
Cleveland, O., ima sledeče knjige:
Molitvenik z malimi in debelimi črkami. Abecedni in Katekizme vezane in nevezane. Istotako lahko dobite pri

Frank Suhadolnik-u
6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NAROČITE SE NA KATOLIŠKI TEDNIK "SLOGA"